МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ІМ. Ю.М. ПОТЕБНІ

Кафедра обліку, аналізу, оподаткування та аудиту
(повна назва кафедри)

Кваліфікаційна робота

другий (магістерський)
(рівень вищої освіти)

на тему: Удосконалення організації обліку та внутрішнього контролю виробничих запасів на ТОВ «Енергокомплект»

до захисту

Виконав: студент 2 курсу, групи 8.0714 – ОАК
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(код і назва спеціальності)

освітньої програми Облік, аналіз, контроль в управлінні підприємством
(код і назва освітньої програми)

І.Л. Байлук
(ініціали та прізвище)

Керівник: д.е.н., професор, завідувач кафедри ОАОА, Меліхова Т.О.
(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Рецензент: к.е.н., доцент, доцент кафедри ОАОА Подмешальська Ю.В.
(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Запоріжжя
2025

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ІМ. Ю.М. ПОТЕБНІ

Кафедра Обліку, аналізу, оподаткування та аудиту
Рівень вищої освіти другий (магістерський)
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
(код та назва)
Освітня програма Облік, аналіз, контроль в управлінні підприємством
(код та назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри _____
«____» _____ 2025 року

ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

Байлук Ірина Леонідівна
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Удосконалення організації обліку та внутрішнього контролю виробничих запасів на ТОВ «Енергокомплект»

керівник роботи Меліхова Т.О., д.е.н., професор, завідувач кафедри ОАОА,
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)
затверджені наказом ЗНУ від «27» лютого 2025 року № 318-с
2. Строк подання студентом роботи 12.12.2025

3. Вихідні дані до роботи законодавчі та нормативні акти України, наукові праці вітчизняних вчених економістів, періодична література, інтернет-ресурси, дані обліку і звітності

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)
1. Теоретичні основи організації обліку та внутрішнього контролю виробничих запасів
2 Організація обліку виробничих запасів та фінансовий аналіз на ТОВ «Енергокомплект»
3 Пропозиції щодо удосконалення організації обліку та внутрішнього контролю виробничих запасів на ТОВ «Енергокомплект»

4. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) 1. Концептуальні основи НП(С)БО 9 «Запаси». 2. Документування здійснюється за типовими формами первинних документів. 3. Схема обліку виробничих запасів. 4. Завдання внутрішнього контролю виробничих запасів.

5. Графік документування операцій з виробничими запасами. 6. Облік надходження та передачі запасів. 7. Аналіз ліквідності ТОВ «Енергокомплект» за 2021-2024 роки. 8. Програма контролю внутрішнього контролю виробничих запасів ТОВ «Енергокомплект». 9. Аналітична відомість обліку надходження виробничих запасів. 10. Аналітична відомість інвентаризаційної звірки виробничих запасів. 11. Робочий документ ВЗ–К1 «Перевірка законності та достовірності надходження виробничих запасів». 12. Робочий документ ВЗ–К4 «Перевірка оцінки та відображення запасів у фінансовій звітності»

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	Меліхова Т.О., д.е.н., професор, завідувач кафедри ОАОА		
2	Меліхова Т.О., д.е.н., професор, завідувач кафедри ОАОА		
3	Меліхова Т.О., д.е.н., професор, завідувач кафедри ОАОА		

7. Дата видачі завдання 04.03.2025

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	*Складання робочого плану, визначення предмету, мети та завдань досліджень*	*Жовтень 2025*	викон
2	*Огляд літературних джерел, періодичних та наукових видань з теми дослідження*	*Жовтень 2025*	викон
3	*Робота над 1 розділом*	*Жовтень 2025*	викон
4	*Робота над 2 розділом*	*Жовтень 2025*	викон
5	*Робота над 3 розділом*	*Жовтень 2025*	викон
6	*Підготовка до публікації наукової статті та тез доповіді*	*Жовтень-листопад 2025*	викон
7	*Оформлення роботи згідно ДСТУ та методичних рекомендацій*	*Листопад 2025*	викон
8	*Попередній захист роботи*	*Грудень 2025*	викон
9	*Нормоконтроль*	*Грудень 2025*	викон
10	*Підготовка остаточного варіанту роботи, презентаційного матеріалу, доповіді*	*Грудень 2025*	викон
11	*Захист роботи*	*Грудень 2025*	викон

Студент (підпис) І. Л. Байлук (ініціали та прізвище)

Керівник роботи (підпис) Т. О. Меліхова (ініціали та прізвище)

Нормоконтроль пройдено

Нормоконтролер (підпис) Ю. С. Синиця (ініціали та прізвище)

АНОТАЦІЯ

Байлук І. Л. Удосконалення організації обліку та внутрішнього контролю виробничих запасів на ТОВ «Енергокомплект».

Кваліфікаційна робота для здобуття ступеня вищої освіти магістра за спеціальністю 071 – Облік і оподаткування, науковий керівник Меліхова Т. О. Запорізький національний університет. Інженерний навчально-науковий інститут ім. Ю. М. Потебні, кафедра обліку, аналізу, оподаткування та аудиту, 2025.

Досліджено теоретичні основи організації обліку та внутрішнього контролю виробничих запасів. Показано організацію обліку виробничих запасів на ТОВ «Енергокомплект». Проведено фінансовий аналіз ТОВ «Енергокомплект». Проведено внутрішній контроль виробничих запасів на ТОВ «Енергокомплект». Надано шляхи щодо удосконалення організації обліку та внутрішнього контролю виробничих запасів на ТОВ «Енергокомплект».

Ключові слова: ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ, ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ, ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ, УДОСКОНАЛЕННЯ, ВИРОБНИЧІ ЗАПАСИ

ABSTRACT

Bailuk I. Improving the Organization of Accounting and Internal Control of Production Inventories at Energokomplekt LLC.

Qualification work for obtaining a higher education degree of master in the specialty 071 – Accounting and Taxation, scientific supervisor Melikhova T. Zaporizhzhia National University. Engineering Educational and Scientific Institute named after Yu.M. Potebnya, Department of Accounting, Analysis, Taxation and Audit, 2025.

The theoretical foundations the organization of accounting and internal control of production inventories were studied. The organization of accounting for production inventories at Enerhocomplekt LLC was shown. A financial analysis of Enerhocomplekt LLC was conducted. Internal control of production inventories at Enerhocomplekt LLC was carried out. Ways to improve the organization of

accounting and internal control of production inventories at Enerhocomplekt LLC were provided.

Key words: ORGANIZATION OF ACCOUNTING, INTERNAL CONTROL, FINANCIAL ANALYSIS, IMPROVEMENT, PRODUCTION INVENTORIES

ЗМІСТ

ВСТУП 7
1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ТА ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ 11
1.1 Нормативно-правове регулювання обліку виробничих запасів 11
1.2 Організація обліку виробничих запасів 18
1.3 Аудит виробничих запасів 30
2 ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ ТА ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ НА ТОВ «ЕНЕРГОКОМПЛЕКТ» 38
2.1 Загальна характеристика на ТОВ «Енергокомплект» 38
2.2 Організація обліку виробничих запасів на ТОВ «Енергокомплект» 40
2.3 Фінансовий аналіз ТОВ «Енергокомплект» 50
3 ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ТА ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ НА ТОВ «ЕНЕРГОКОМПЛЕКТ» 60
3.1 Внутрішнього контролю виробничих запасів на ТОВ «Енергокомплект» 60
3.2 Шляхи щодо удосконалення організації обліку виробничих запасів на ТОВ «Енергокомплект» 66
3.3 Шляхи щодо удосконалення внутрішнього контролю виробничих запасів на ТОВ «Енергокомплект» 69
ВИСНОВКИ 77
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ 80
ДОДАТКИ 90

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Виробничі запаси є однією з найважливіших складових активів підприємства, що безпосередньо впливають на його виробничу, фінансову та інвестиційну діяльність. Ефективна організація їх обліку та належна система внутрішнього контролю є необхідною умовою забезпечення безперервності виробничого процесу, раціонального використання матеріальних ресурсів і достовірності фінансової звітності. У сучасних умовах динамічного розвитку економіки, цифровізації бухгалтерського обліку та переходу підприємств до міжнародних стандартів фінансової звітності, питання удосконалення методики обліку і контролю запасів набувають особливої актуальності.

Проблемними питаннями обліку та внутрішнього контролю виробничих запасів займалися такі вітчизняні та зарубіжні вчені: Бутинець Ф. Ф., Давидов Г. М., Кулаковська Л. П., Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Піча Ю. В., Сахарцева І. І., Усач Б. Ф. та інші. Автори розглядають дане питання зі своєї точки зору та акцентують увагу на різних аспектах ведення обліку та контролю запасів. Проте саме питання обліку та внутрішнього контролю виробничих запасів розкрито недостатньо і потребує подальшого дослідження.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами і темами. Робота виконана відповідно до науково-дослідної теми кафедри обліку, аналізу, оподаткування та аудиту Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М. Потебні Запорізького національного університету «Теоретико-методичні та практичні підходи щодо удосконалення обліку, аналізу, оподаткування та контролю в управлінні підприємством» (державний реєстраційний номер: 0123U100372). Автором запропоновано удосконалення обліку та внутрішнього контролю виробничих запасів на ТОВ «Енергокомплект».

Мета та завдання роботи. Метою роботи є дослідження організації обліку та внутрішнього контролю виробничих запасів та їх удосконалення на ТОВ «Енергокомплект».

Для досягнення поставленої мети було визначено наступні завдання:

- дослідити теоретичні основи організації обліку та внутрішнього контролю виробничих запасів на ТОВ «Енергокомплект»;
- показати організацію обліку виробничих запасів на ТОВ «Енергокомплект»;
- провести фінансовий аналіз ТОВ «Енергокомплект»;
- провести внутрішній контроль виробничих запасів на ТОВ «Енергокомплект»;
- надати шляхи щодо удосконалення організації обліку та внутрішнього контролю виробничих запасів на ТОВ «Енергокомплект».

Об'єктом дослідження є процес обліку та внутрішнього контролю виробничих запасів на ТОВ «Енергокомплект».

Предметом дослідження є існуючі підходи до ведення обліку та внутрішнього контролю виробничих запасів на ТОВ «Енергокомплект».

Інформаційною базою магістерської роботи стали законодавчі та нормативні акти України, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів, періодична література, інтернет-ресурси, а також дані обліку і звітності на ТОВ «Енергокомплект».

Наукова новизна отриманих результатів полягає в: удосконаленні обліку та внутрішнього контролю виробничих запасів на ТОВ «Енергокомплект» до найбільш важливих слід віднести:

- розроблення та впровадження аналітичних відомостей виробничих запасів забезпечує комплексне методичне підґрунтя для підвищення якості обліку, достовірності інформації та ефективності управління матеріальними ресурсами підприємства. Аналітичні відомості, розроблені для обліку надходження, відпуску, оцінки залишків, інвентаризаційної звірки та оцінки ризиків, забезпечують систематизацію

інформації та дозволяють не лише відображати поточні показники, а й здійснювати порівняльний, нормативний та ризик-орієнтований аналіз. Їх використання сприяє виявленню відхилень, збоїв у документообігу, випадків нераціонального використання ресурсів, а також підтверджує відповідність облікових оцінок вимогам НП(С)БО 9 «Запаси»;

- запропоновані тест, план, програма і робочі документи внутрішнього контролю виробничих запасів є цілісною методикою перевірки, що забезпечує високу результативність контролю, зміцнює матеріальну відповідальність, сприяє запобіганню втратам та необґрунтованим витратам, а також підвищує рівень достовірності фінансової звітності. Це допоможе контролювати системи корпоративного управління та забезпечить раціональне використання ресурсів підприємства.

Практичне значення отриманих результатів полягає у можливості впровадження практичних рекомендацій у діяльність ТОВ «Енергокомплект», що дозволить підвищити ефективність роботи підприємства (довідка про впровадження № ___ від _____).

Методи дослідження. У процесі виконання роботи використано загальнонаукові методи: абстрактно-логічний метод (метод порівняння, метод групування абсолютних, середніх, відносних величин) та балансовий метод (метод деталізації, графічний метод).

Апробація результатів дослідження. Найважливіші положення та висновки магістерської роботи доповідалися на конференції:

Байлук І. Л., Меліхова Т. О., Меліхов Є. В. Теоретичні аспекти організації обліку та внутрішнього контролю виробничих запасів в системі ефективного управління. *Функціонування суб'єктів економічної діяльності : виклики сучасності :* матеріали Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. з міжнар. участю, м. Харків, 20–21 листопада 2025 р. Харків : ХНУМГ імені О.М. Бекетова, 2025. С. 186-188.

Основні пропозиції автора щодо обліку та внутрішнього контролю виробничих запасів на ТОВ «Енергокомплект» знайшли відображення у статті:

Байлук І. Л., Меліхова Т. О., Меліхов Є. В. Удосконалення організації обліку та внутрішнього контролю виробничих запасів підприємства в системі облікових процесів задач логістичного управління. *Агросвіт*. 2025. № 24. С. 81-89. DOI: 10.32702/2306-6792.2025.24.81.

Обсяг та структура магістерської роботи. Робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Основний зміст магістерської роботи виконаний на ___ сторінках комп’ютерного тексту, в тому числі __ рисунки та ___ таблиць. Список використаних джерел складається із __ найменувань.

1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ТА ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ

1.1 Нормативно-правове регулювання обліку виробничих запасів

Законодавчо-нормативне забезпечення обліку виробничих запасів є ключовим елементом формування достовірної, прозорої та порівнянної інформації про ресурси підприємства. Наявність чітко визначених норм і правил дозволяє забезпечити єдині підходи до визнання, оцінки, класифікації, документального оформлення та відображення операцій із запасами у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності. Відповідність облікових процедур чинним нормативним актам мінімізує ризики викривлення фінансових результатів, сприяє підвищенню рівня внутрішнього контролю, забезпечує захист майнових інтересів підприємства та створює умови для ефективного управління матеріальними ресурсами.

Законодавчо-нормативна база визначає вимоги до облікової політики підприємства щодо виробничих запасів, забезпечує правову визначеність під час здійснення операцій з їх надходження, відпуску, переміщення, переоцінки та списання. Дотримання цих вимог є передумовою для формування об’єктивної інформації, що використовується внутрішніми та зовнішніми користувачами з метою прийняття обґрунтованих управлінських, інвестиційних і контролюючих рішень [23].

Запаси – це активи, які:

- утримуються для подальшого продажу;
- перебувають у процесі виробництва з метою продажу;
- споживаються у процесі виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг чи управління підприємством [43].

Запаси визнаються активом за одночасного виконання умов:

- існує ймовірність отримання економічних вигід у майбутньому;
- вартість запасів може бути достовірно визначена [49].

Первісна вартість формується залежно від шляху надходження:

1. При придбанні у постачальників первісна вартість включає:

- покупну ціну (за мінусом знижок);
- мита, податки (крім ПДВ, який відшкодовується);
- транспортно-заготівельні витрати;
- інші витрати, пов’язані з доставкою і доведенням до стану придатності.

2. Виготовлення власними силами складається з:

- прямих матеріальних витрат;
- прямих витрат на оплату праці;
- виробничих накладних витрат [27].

Безоплатне отримання оцінюються за справедливою вартістю.

Внесення до статутного капіталу оцінюються за узгодженою справедливою вартістю, визначеною учасниками [63].

Обмін на подібні та неподібні активи:

- подібні активи – за балансовою вартістю переданого активу;
- неподібні – за справедливою вартістю отриманих [41].

На дату балансу запаси оцінюють за найменшою з двох величин: собівартість або чиста вартість реалізації (ЧВР) [25].

Якщо ЧВР < собівартість – запаси уцінюються, а різниця списується на витрати [39].

Списання проводиться за одним із методів оцінки вибуття:

- ФІФО;
- середньозважена собівартість;
- ідентифікована собівартість відповідної одиниці запасів [70].

Методи ЛІФО в Україні не застосовуються.

Основні принципи обліку запасів відповідно до НП(С)БО 9:

1. Принцип обачності – не завищувати активи (оцінка за ЧВР).

2. Принцип суттєвості – виділення значущих груп матеріалів.

3. Принцип періодичності – облік запасів у розрізі звітних періодів.

4. Принцип достовірності – документальне підтвердження операцій.

5. Принцип послідовності – незмінність методу оцінки вибуття.

6. Принцип відповідності – витрати відображаються у періоді використання запасів [24].

Законодавчо-нормативні документи, що регламентують облік виробничих запасів наведено у таблиці 1.1.

Таблиця 1.1 – Законодавчо-нормативні документи, що регламентують облік виробничих запасів

Нормативний документ	Характеристика
Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV [1]	Визначає принципи бухгалтерського обліку, поняття активів і запасів, вимоги до первинних документів
НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», наказ МФУ від 07.02.2013 № 73 [7]	Регламентує принципи подання та оцінки статей фінансової звітності, у тому числі виробничих запасів
НП(С)БО 9 «Запаси», наказ МФУ від 20.10.1999 № 246 [8]	Встановлює правила оцінки, класифікації, визнання, списання та розкриття інформації щодо запасів
Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів, наказ МФУ від 10.01.2007 № 2 [4]	Деталізують порядок формування первісної вартості, руху та списання запасів
Положення про інвентаризацію активів і зобов’язань, наказ МФУ від 02.09.2014 № 879 [11]	Регулює порядок проведення інвентаризації запасів та оформлення її результатів
Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань і господарських операцій, наказ МФУ від 30.11.1999 № 291 [2]	Визначає правила використання рахунків для обліку запасів (20, 22, 25, 26, 28)
Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI [10]	Податкове регулювання операцій із запасами: формування податкового кредиту/зобов'язань з ПДВ, вплив на фінрезультат для податку на прибуток
МСБО 2 «Запаси» (IFRS) [4]	Міжнародний стандарт щодо оцінки і визнання запасів (для підприємств, які застосовують МСФЗ)

Джерело: згруповано автором

Концептуальні основи НП(С)БО 9 «Запаси» становлять основу нормативної бази для формування достовірної інформації про один із найбільш ліквідних активів підприємства. Стандарт встановлює єдині методологічні засади визнання, оцінки та відображення запасів у фінансовій

звітності, що є обов'язковим для забезпечення порівнянності та достовірного подання фінансового стану. Реалізація концептуальних засад НП(С)БО 9 є критично важливим для формування якісної облікової інформації та прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Концептуальні основи НП(С)БО 9 «Запаси» [8] наведено у таблиці 1.2.

Таблиця 1.2 – Концептуальні основи НП(С)БО 9 «Запаси»

Елемент концептуальної основи	Зміст відповідно до НП(С)БО 9
Мета стандарту	Визначення методологічних засад формування у бухобліку інформації про запаси та розкриття її у фінансовій звітності
Об’єкт регулювання	Запаси підприємства, що утримуються для подальшого продажу, споживання у виробництві або надання послуг
Сфера застосування	Усі підприємства, крім бюджетних установ; не застосовується до фінансових інструментів, біологічних активів і незавершених контрактів
Визначення запасів	Активи: утримуються для продажу; перебувають у процесі виробництва; є матеріалами та ресурсами, що споживаються у виробництві
Первісна оцінка запасів	Запаси оцінюються за первісною вартістю: собівартість придбання, собівартість виробництва або справедлива вартість (у разі обміну/безоплатного отримання)
Складова первісної вартості	Витрати на придбання; транспортно-заготівельні витрати; митні платежі; прямі виробничі витрати; інші витрати, пов’язані з доведенням запасів до стану, придатного для використання
Оцінка вибуття запасів	Методи: ідентифікована собівартість, середньозважена собівартість, ФІФО. Метод ЛІФО не допускається
Оцінка на дату балансу	Запаси оцінюють за найменшою з двох оцінок: первісною вартістю або чистою вартістю реалізації
Чиста вартість реалізації	Очікувана ціна продажу мінус витрати на завершення виробництва та реалізацію
Визнання витрат	Запаси визнаються витратами в момент їх вибуття або у разі знецінення (списання до чистої вартості реалізації)
Переоцінка	Якщо чиста вартість реалізації зростає – попереднє зменшення вартості сторнується у межах раніше списаного зменшення
Запаси, які не визнаються активом	Не включаються до складу запасів: надлишки, нестачі, псування, які визнаються витратами звітного періоду
Розкриття у примітках до фінзвітності	Облікова політика щодо оцінки запасів; балансові вартості за видами; зменшення корисності; відновлення вартості; запаси, передані в заставу
Контроль і відповідальність	Підприємство зобов’язане забезпечити достовірність даних інвентаризації, правильність оцінки та документального оформлення операцій із запасами

Джерело: згруповано автором

Отже, концептуальні основи НП(С)БО 9 «Запаси» формують логічно завершену систему принципів, що регламентують повний життєвий цикл обліку даного активу, а саме від визнання та первинної оцінки до моментів їх вибуття та відображення у звітності. Системоутворюючими елементами цієї концепції є чітке визначення об'єкта регулювання, обґрунтована модель оцінки за первісною вартістю з подальшим контролем за знеціненням через порівняння з чистою вартістю реалізації, а також обмежений набір методів оцінки вибуття.

Проведене порівняльне дослідження положень НП(С)БО 9 «Запаси» та МСБО (IAS) 2 «Запаси» дозволяє констатувати високий ступінь їх методологічної гармонізації в ключових аспектах. Зміст обох стандартів є ідентичним: визначення запасів, критерії їх визнання активом, принципи первинної оцінки за первісною вартістю та подальшої оцінки за правилом найменшої з двох величин (собівартість чи чиста вартість реалізації), а також допустимі методи оцінки вибуття (ФІФО, середньозважена собівартість) повністю узгоджені. Це свідчить про успішну адаптацію базових принципів МСБО в українському регуляторному полі та забезпечує формування зіставної інформації про цей актив.

Порівняння НП(С)БО 9 «Запаси» [8] та МСБО 2 «Запаси» [6] наведено у таблиці 1.3.

Таблиця 1.3 – Порівняння НП(С)БО 9 «Запаси» та МСБО 2 «Запаси»

Положення	НП(С)БО 9 «Запаси» (Україна)	МСБО 2 «Запаси» (IFRS)	Основні відмінності / коментарі
1	2	3	4
Визначення запасів	Активи, що утримуються для продажу, у процесі виробництва або споживаються у виробництві/наданні послуг	Активи, що утримуються для продажу, у процесі виробництва або споживаються у виробництві/наданні послуг	Визначення майже ідентичне, принципи узгоджені
Критерії визнання	Існує ймовірність економічних вигід; достовірна оцінка вартості	Так само: ймовірність економічних вигід; достовірна оцінка вартості	Ідентичні

Продовження таблиці 1.3

1	2	3	4
Первісна оцінка	Вартість придбання (ціна + транспорт, мита, заготівельні витрати) або виробництво (прямі матеріали, праця, накладні витрати)	Аналогічно: вартість придбання або виробництва включає прямі витрати та адекватну частку накладних витрат	В основному збігається, дрібні відмінності у деталізації накладних витрат
Подальша оцінка	Найменша з двох величин: собівартість або чиста вартість реалізації	Так само: собівартість або чиста вартість реалізації	Визначення ЧВР та уцінки подібне
Методи списання запасів	ФІФО, середньозважена собівартість, індивідуальна ідентифікація	ФІФО, середньозважена собівартість, індивідуальна ідентифікація	ЛІФО не застосовується у НП(С)БО, у МСБО 2 також заборонений
Документальне оформлення	Форми М-4, М-7, М-8, М-11, акти списання, інвентаризаційні описи	IFRS не регламентує форми документів – це внутрішня політика підприємства	Основна відмінність: НП(С)БО визначає конкретні форми первинних документів
Уцінка запасів	Виконується при ЧВР < собівартість; списується на витрати	Аналогічно: уцінка до чистої вартості реалізації; списується на витрати	Принципи ідентичні, термінологія може відрізнятися
Переоцінка запасів	Переоцінка не передбачена	Переоцінка запасів у IFRS не дозволена (за винятком знецінення)	Основна відмінність: у НП(С)БО не проводять переоцінку, МСБО 2 дозволяє лише корекцію уцінки
Розкриття інформації	Балансова вартість запасів за групами, метод оцінки вибуття, сума уцінки, запаси на зберіганні/в переробці	Аналогічні вимоги: вартість запасів, метод оцінки, уцінка, обмеження, обов’язкові розкриття	Більшість вимог подібні, проте IFRS вимагає більш детальної аналітики (клас, оцінка ризиків, застави)
Відображення в обліку витрат	Витрати включаються у собівартість продукції, робіт, послуг при списанні	Аналогічно	Ідентично
Міжнародні відмінності	Внутрішньо-правова деталізація: форми документів, облікові рахунки, складські картки	Більш гнучкий підхід: підприємство визначає власні внутрішні процедури	Основна відмінність у формалізації та регламенті документів

Джерело: згруповано автором

Основні відмінності мають не концептуальний, а процедурно-регламентуючий характер. Можна відзначити деякі нюанси в термінології та складі витрат, що включаються у первісну вартість, а також дещо розширені вимоги МСБО щодо розкриття інформації у примітках до фінансової звітності. НП(С)БО 9 є вдалою імплементацією МСБО 2, яка зберігає його основні правила, але адаптована під національну систему документообігу та обліку.

Сутність та принципи оцінки запасів у НП(С)БО 9 та МСБО 2 майже ідентичні: первісна оцінка, подальша оцінка за найменшою величиною, уцінка [29].

Основна різниця – регламентація первинних документів та облікових рахунків у НП(С)БО 9; IFRS дає гнучкість для підприємства [69].

Методи оцінки вибуття та заборона ЛІФО узгоджені в обох стандартах [28].

IFRS більш орієнтований на розкриття інформації та управлінську прозорість, тоді як НП(С)БО – на формалізований національний облік [38].

Визначення виробничих запасів за підходами українських та зарубіжних авторів наведено у таблиці 1.4.

Таблиця 1.4 – Визначення виробничих запасів за підходами українських та зарубіжних авторів

Автор	Визначення виробничих запасів
1	2
С.Ф. Голов [33]	Виробничі запаси – частина оборотних активів, призначена для використання у виробничому процесі та забезпечення його безперервності, що перетворюється на готову продукцію або послуги.
В.В. Сопко [64]	Виробничі запаси – матеріальні ресурси, які надходять на підприємство для використання у виробництві та містять економічну вигоду, що списується у витрати в момент споживання.
Ф.Ф. Бутинець [21]	Виробничі запаси – сукупність предметів праці, що переходять у виробничий процес і повністю втрачають первинну форму, переносячи свою вартість на створювану продукцію.
М.Я. Дем’яненко [38]	Виробничі запаси – матеріальні цінності, що забезпечують господарську діяльність підприємства та підлягають оцінці й обліку відповідно до економічного змісту.
Л.В. Нападовська [62]	Виробничі запаси – матеріальні активи, які використовуються як сировина, матеріали або комплектуючі у процесі виготовлення продукції чи надання послуг.

Продовження таблиці 1.4

1	2
Ч. Хорнгрен (C. Horngren) [75]	Materials (inventories) – ресурси, що споживаються у виробничому процесі як сировина чи комплектуючі та формують основу виробничих витрат.
Дж. Дж. Харрісон (J.G. Harrison) [74]	Inventories – активи у формі матеріалів і компонентів, утримувані для виробництва товарів або виконання робіт, що змінюють свою форму під час використання.
Р. Ентоні (R. Anthony) [72]	Inventories – активи, що тимчасово перебувають у розпорядженні підприємства до включення у виробничий цикл і становлять частину оборотного капіталу.
М. Ромней та П. Стайнбарт (M. Romney, P. Steinbart) [73]	Production materials – матеріальні ресурси, що забезпечують виготовлення продукції та є об’єктом внутрішнього контролю з метою ефективного використання.
IASB (МСБО 2 «Запаси») [6]	Inventories – активи, утримувані для продажу; у процесі виробництва; або у вигляді матеріалів і постачань, що споживаються у виробничому процесі чи наданні послуг.

Джерело: згруповано автором

Таким чином, законодавчо-нормативне забезпечення обліку виробничих запасів формує систему взаємопов'язаних та узгоджених вимог, що встановлюють методологічну та процедурну основу для ведення бухгалтерського обліку. Сформована нормативна база є адекватним інструментом, який поєднує міжнародні принципи з національною специфікою, забезпечуючи якість та легітимність інформації про один з найважливіших об'єктів управління оборотними активами.

1.2 Організація обліку виробничих запасів

У сучасному періоді раціональна організація обліку виробничих запасів є ваговим елементом матеріальних ресурсів підприємства для ефективного управління, оскільки саме від правильного відображення в обліку та звітності операцій з їх надходження, руху, зберігання й використання залежить розмір фінансових результатів і своєчасне попередження незаконного завишення розміру витрат.

Облік запасів здійснюється відповідно до вимог Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» [8], Закону України

«Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [1], а також Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку запасів, затверджених наказом Міністерства фінансів України № 2 від 10.01.2007 р. [4].

Основні вимоги щодо відображення виробничих запасів у Наказі про облікову політику підприємства наведено у таблиці 1.5.

Таблиця 1.5 – Основні вимоги щодо відображення виробничих запасів у Наказі про облікову політику підприємства

№	Елемент облікової політики	Що необхідно зазначити
1	2	3
1	Нормативна база	НП(С)БО 9 «Запаси» [8], НП(С)БО 16 «Витрати» [9], Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів [4].
2	Класифікація виробничих запасів	Види запасів: сировина, матеріали, комплектуючі, паливо, тарні матеріали, МШП, запасні частини, інші матеріали.
3	Оцінка запасів при надходженні	- Первісна вартість: покупна вартість + транспортно-заготівельні витрати + інші витрати. - Оцінка безоплатно отриманих запасів. - Оцінка внесених до статутного капіталу.
4	Метод оцінки вибуття запасів	FIFO / Середньозважена собівартість / Ідентифікована собівартість – вибрати та закріпити один метод.
5	Оцінка транспортно-заготівельних витрат (ТЗВ)	Метод розподілу ТЗВ: пряме включення або розподіл за середнім відсотком.
6	Місця зберігання запасів	Склад(и), комору, матеріально відповідальних осіб.
7	Матеріально відповідальні особи	Перелік відповідальних осіб, договори про повну матеріальну відповідальність.
8	Первинні документи з обліку запасів	Накладна, ТТН, акт приймання, прибутковий ордер (М-4), лімітно-забірна картка (М-8), вимога-накладна (М-11), акт списання.
9	Порядок обліку ТМЦ на складі	- Ведення карток складського обліку. - Ведення складських журналів за кількістю.
10	Порядок внутрішнього переміщення запасів	Регламент видачі запасів у виробництво, обмеження за нормами.
11	Порядок списання запасів	Підстави: акти списання, норми витрат, рішення комісії.
12	Порядок інвентаризації запасів	Терміни проведення, склад комісії, порядок оформлення інвентаризаційних описів та актів.
13	Переоцінка та знецінення запасів	Критерії знецінення, порядок створення забезпечень та уцінки.
14	Облік нестач і надлишків	Порядок документування, визначення винних осіб, порядок списання.
15	Аналітичний облік	Ведення за номенклатурними номерами, видами, місцями зберігання, МВО.

Продовження таблиці 1.5

1	2	3
16	Синтетичний облік	Рахунки класу 2: 20, 22, 23; субрахунки, що використовуються на підприємстві.
17	Порядок відображення запасів у фінансовій звітності	Дані для Балансу (рядок 1100), Приміток до фінансової звітності.
18	Особливості обліку МШП	Порядок введення в експлуатацію та списання МШП.
19	Контроль та відповідальність	Внутрішній контроль за рухом запасів, відповідальність посадових осіб за ведення обліку.

Джерело: згруповано автором

Основними первинними документами для відображення операцій із виробничими запасами є: прибутковий ордер (ф. № М-4) – при оприбуткуванні запасів на склад; акт приймання матеріалів (ф. № М-7) – при надходженні запасів без супровідних документів; лімітно-забірна картка (ф. № М-8) – при відпуску запасів у виробництво; накладна-вимога (ф. № М-11) – при відпуску матеріалів на інші потреби; акт списання запасів (ф. № М-3) – у разі нестачі, псування або втрати [31]. Документування здійснюється за типовими формами первинних документів наведено у таблиці 1.6.

Таблиця 1.6 – Документування здійснюється за типовими формами первинних документів

№	Призначення документів	Форми документів
1	Документи з надходження запасів	- М-4 – Прибутковий ордер - М-7 – Акт приймання матеріалів - ТТН – Товарно-транспортна накладна - Накладна постачальника, рахунок, сертифікати
2	Документи щодо переміщення запасів	- М-8 – Лімітно-забірна картка - М-9 – Лімітно-забірна картка для цехів - М-11 – Вимога-накладна - Внутрішня накладна
3	Документи зі списання запасів	- Акт списання матеріалів - Акт на списання МШП - Акт про знищення чи пошкодження - Акт інвентаризаційної комісії
4	Документи інвентаризації	- Інвентаризаційний опис - Протокол розбіжностей - Акт інвентаризаційної комісії
5	Документи для обліку на складах	- Картка складського обліку (довільна, М-12) - Інформаційний журнал руху запасів - Складські реєстри залишків

Джерело: згруповано автором

У Наказі про облікову політику підприємства необхідно визначити: метод оцінки вибуття запасів (за середньозваженою собівартістю, ідентифікованою собівартістю, FIFO); порядок документального оформлення надходження та відпуску запасів; місця зберігання матеріалів та відповідальних осіб; порядок проведення інвентаризації; метод оцінки запасів при знеціненні або псуванні; правила розподілу транспортно-заготівельних витрат [67].

Для узагальнення інформації про наявність і рух виробничих запасів використовується рахунок 20 «Виробничі запаси», який деталізується за наступними субрахунками: 201 «Сировина і матеріали»; 202 «Купівельні напівфабрикати та комплектуючі вироби»; 203 «Паливо»; 204 «Тара і тарні матеріали»; 205 «Будівельні матеріали»; 206 «Матеріали, передані в переробку»; 207 «Запасні частини»; 208 «Матеріали сільськогосподарського призначення»; 209 «Інші матеріали» [17]. Типова кореспонденція рахунків виробничих запасів наведена у таблиці 1.7.

Таблиця 1.7 – Типова кореспонденція рахунків виробничих запасів

№	Зміст господарської операції	Дебет	Кредит
1	Оприбуткування матеріалів від постачальника	201	631
2	Оприбуткування транспортно-заготівельних витрат	201	20, 23, 63
3	Відпуск матеріалів у виробництво	23	201
4	Списання запасів унаслідок псування чи нестачі	947	201
5	Виявлення лишків запасів за результатами інвентаризації	201	719

Джерело: згруповано автором на підставі [22]

У робочому плані рахунків до рахунку 20 «Виробничі запаси», субрахунку 203 «Паливо» пропонуємо додати субрахунки другого порядку 2031 «Дизельне паливо», 2032 «Бензин», 2033 «Газ» [30].

Інформація про наявність та рух запасів відображається у Балансі (Звіт про фінансовий стан) у розділі ІІ «Оборотні активи» – рядок 1100 «Запаси» та у Примітках до фінансової звітності наводиться їх деталізація [55].

Кореспонденція рахунків з обліку виробничих запасів наведено у таблиці 1.8.

Таблиця 1.8 – Кореспонденція рахунків з обліку виробничих запасів

Зміст операції	Дебет	Кредит
Надходження виробничих запасів від постачальника	20 «Виробничі запаси»	63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»
Внесення запасів до статутного капіталу підприємства засновниками	20 «Виробничі запаси»	46 «Неоплачений капітал»
Безоплатне отримання виробничих запасів	20 «Виробничі запаси»	745 «Дохід від безоплатно отриманих активів»
Обмін на подібний актив	20 «Виробничі запаси»	20 «Виробничі запаси» (аналогічна група)
Обмін на неподібний актив	20 «Виробничі запаси»	712 «Дохід від реалізації інших оборотних активів»
Виявлені надлишки під час інвентаризації	20 «Виробничі запаси»	719 «Інші доходи від операційної діяльності»
Отримані з виробництва (повернення відходів, брухт, побічна продукція)	20 «Виробничі запаси»	23 «Виробництво»
Внутрішнє переміщення матеріалів на виробництво (передача у виробництво)	23 «Виробництво»	20 «Виробничі запаси»
Безоплатна передача запасів іншому підприємству	949 «Інші витрати операційної діяльності»	20 «Виробничі запаси»
Списані внаслідок нестач при інвентаризації (винних встановлено)	947 «Нестачі та втрати від псування цінностей»	20 «Виробничі запаси»
Відшкодування винними особами	375 «Розрахунки з відшкодування завданих збитків»	716 «Відшкодування раніше списаних активів»
Списані внаслідок нестач (винних не встановлено)	947 «Нестачі та втрати від псування цінностей»	20 «Виробничі запаси»
Списані внаслідок пошкодження (псування)	947 «Нестачі та втрати від псування цінностей»	20 «Виробничі запаси»

Джерело: згруповано автором

Організація обліку запасів – це система правил, процедур та документального оформлення, що забезпечує достовірність даних про рух матеріальних цінностей, їх оцінку, зберігання, списання та контроль [57].

На рисунку 1.1 подано універсальну схему руху документів від моменту надходження запасів до їх списання.

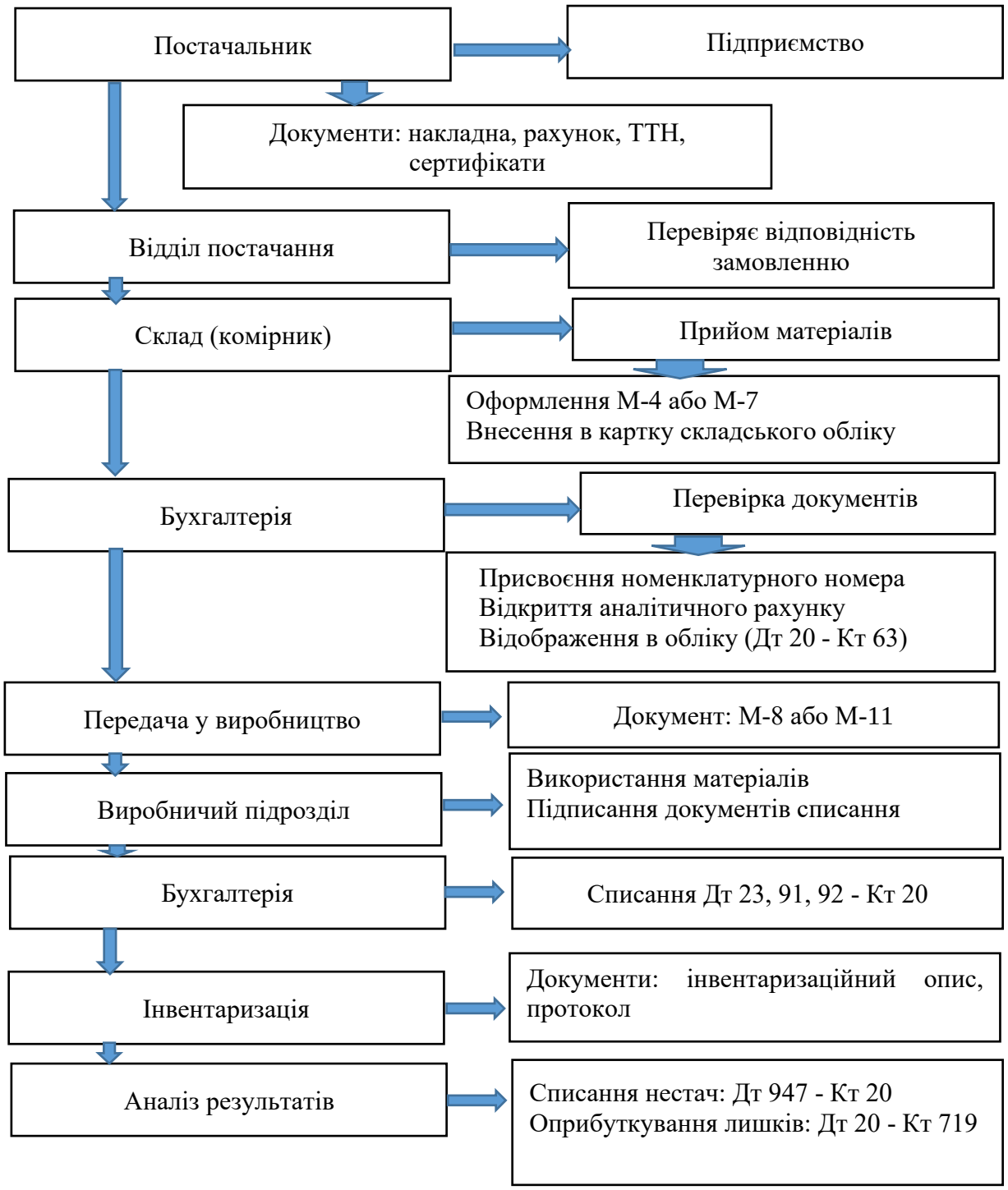

Рисунок 1.1 – Схема обліку виробничих запасів

Джерело: згруповано автором

Схема обліку виробничих запасів охоплює:

- порядок документування операцій;
- організацію складського господарства;
- правила оцінки запасів;

- порядок аналітичного та синтетичного обліку;
- внутрішній контроль і відповідальність матеріально відповідальних осіб [66].

Повний перелік пунктів, які має включати облікова політика підприємства щодо запасів:

1. Групування запасів. У Наказі визначаються групи та підгрупи запасів:
- сировина та матеріали;
- комплектуючі;
- паливо;
- тара;
- запасні частини;
- МШП;
- товари;
- будівельні матеріали тощо.

2. Метод оцінки вибуття запасів. Обирається один метод на групу запасів:
- ФІФО;
- Середньозважена собівартість;
- Ідентифікована собівартість одиниці.

У Наказі зазначають метод, для яких груп застосовується та обґрунтування.

3. Порядок формування первісної вартості. У наказі уточнюється, які саме витрати включаються:
- транспортно-заготівельні витрати (ТЗВ);
- мита, податки, збори;
- витрати на розвантаження, зберігання;
- витрати на доведення до придатності.

Визначається окремий субрахунок для ТЗВ або розподіл ТЗВ пропорційно.

4. Порядок оцінки транспортно-заготівельних витрат. У Наказ включають:

- метод розподілу ТЗВ (середній %, пропорційно вартості, ваги тощо);
- частоту розподілу (місяць/квартал);
- правила аналітики.

5. Порядок проведення інвентаризації. У наказі уточнюється:

- строки інвентаризації;
- відповідальні особи;
- створення інвентаризаційної комісії;
- порядок оформлення нестач та лишків;
- метод оцінки знецінення.

6. Методи обліку МШП. У Наказі визначають:

- спосіб передачі МШП в експлуатацію;
- метод обліку МШП (на складі чи у відповідальних осіб);
- порядок списання при непридатності;
- аналітичні субрахунки.

7. Використання номенклатурних номерів. У наказі зазначають:

- принцип побудови номенклатури;
- порядок присвоєння коду матеріалу;
- відповідальну особу;
- ведення карток складського обліку.

8. Порядок обліку запасів у дорозі. У наказі визначається:

- дата визнання права власності;
- рахунки для обліку матеріалів у дорозі;
- порядок коригувань при затримках доставки.

9. Порядок документального оформлення. У Наказ включають:

- повний перелік форм документів;
- персональну відповідальність за їх правильність;
- строки подання документів у бухгалтерію;
- порядок внутрішнього контролю.

10. Розкриття інформації. У Наказі уточнюється:

- які групи запасів розкриваються у Примітках до фінансової звітності;

- порядок відображення уцінки.

11. Порядок обліку нестач і лишків. Додається окрема стаття, у якій зазначається:

- порядок визначення винної особи;

- розрахунок шкоди;

- проводки при списанні нестач;

- порядок оприбуткування лишків.

12. Аналітичний облік. У Наказі визначають:

- структуру аналітики (за місцями зберігання, матеріально відповідальними, видами);

- коди підрозділів, складів, МВО;

- ведення складських карток.

Наказ про облікову політику повинен містити не менше 12 пунктів, пов’язаних з обліком запасів. Це забезпечує:

- повну відповідність НП(С)БО 9 «Запаси»;

- прозорість руху матеріалів;

- достовірність звітності;

- ефективний контроль.

Ефективна організація документообігу є важливою складовою системи бухгалтерського обліку виробничими запасами. Визначення чіткого алгоритму створення, руху та зберігання первинних документів дозволяє стандартизувати процеси, забезпечити своєчасне відображення господарських операцій, мінімізувати ризики помилок або втрат документації та покращити координацію між структурними підрозділами. Графік документування операцій з виробничими запасами наведено у таблиці 1.9.

Таблиця 1.9 – Графік документування операцій з виробничими запасами

№	Етап операції	Первинний документ	Хто складає / оформлює	Хто підписує / затверджує	Строк передачі до бухгалтерії	Місце зберігання
1	2	3	4	5	6	7
1	Надходження виробничих запасів від постачальників	Договір поставки	Відділ постачання	Директор	До моменту постачання	Відділ постачання
		Рахунок-фактура, накладна	Постачальник	Завідувач складу (при прийманні)	У день надходження	Склад
		Акт приймання матеріалів (М-7)	Комісія (склад + бухгалт.)	Головний бухгалтер	1 день після приймання	Бухгалтерія
		Прибутковий ордер (М-4)	Завідувач складу	Завідувач складу, бухгалтер	У день складання	Бухгалтерія / склад
2	Надходження запасів з переробки, виготовлення або внутрішнього переміщення	Накладна на внутрішнє переміщення (М-11)	Матеріально відповідальні особи	Обидві сторони	1–2 дні	Бухгалтерія
3	Оприбуткування безоплатно отриманих виробничих запасів	Акт приймання-передачі (довільна форма)	Комісія	Директор, гол. бухгалтер	У день факту	Бухгалтерія
4	Відпуск виробничих запасів у виробництво	Лімітно-забірна картка (М-8)	Бухгалтерія	Головний бухгалтер	Щомісячно	Склад, бухгалтерія
		Вимога-накладна (М-11)	Завідувач складу	Керівник підрозділу	У день відпуску	Бухгалтерія
5	Повернення матеріалів із виробництва	Накладна на повернення (М-20)	Підрозділ	Завідувач складу	У день повернення	Бухгалтерія
6	Списання виробничих запасів (нестачі, псування, незворотні втрати)	Акт списання (М-3 або власна форма)	Комісія	Директор, головний бухгалтер	У день затвердження	Бухгалтерія

Продовження таблиці 1.9

1	2	3	4	5	6	7
7	Інвентаризація виробничих запасів	Інвентаризаційний опис (Інв-3)	Інвентаризаційна комісія	Директор	Згідно з графіком інвентаризацій	Бухгалтерія
8	Відображення в обліку руху запасів	Журнал операцій, оборотна відомість, регістри	Бухгалтер	Головний бухгалтер	Щомісячно	Бухгалтерія
9	Архівація документів	Справи документів	Бухгалтерія	Головний бухгалтер	Після закінчення року	Архів підприємства

Джерело: згруповано автором

Наведений графік документування операцій із виробничими запасами є узагальненою моделлю, яка може бути адаптована під специфіку конкретного підприємства з урахуванням його галузевих особливостей. Важливим елементом ефективності цієї системи є суворе дотримання встановлених строків передачі документів до бухгалтерії та чітке розмежування функціональних обов'язків між учасниками процесу, що в цілому сприяє підвищенню точності облікових даних та формуванню достовірної фінансової звітності.

Етапи опрацювання первинних документів та відповідальні особи наведено у таблиці 1.10.

Таблиця 1.10 – Етапи опрацювання первинних документів та відповідальні особи

№	Етап руху документа	Відділ постачання	Комірник (завідувач складу)	Виробничий підрозділ	Бухгалтерія	Головний бухгалтер	Директор
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Оформлення договору з постачальником	+			+	+	+
2	Отримання первинних документів від постачальника (накладна, ТТН, рахунок-фактура)	+	+				

Продовження таблиці 1.10

1	2	3	4	5	6	7	8
3	Приймання виробничих запасів за кількістю та якістю		+				
4	Складання акта приймання-передачі або акта розбіжностей	+	+		+	+	
5	Оформлення прибуткового ордера (М-4)		+		+		
6	Передача документів до бухгалтерії		+		+		
7	Оприбуткування запасів у регіст-рах бухгалтерсь-кого обліку				+	+	
8	Оформлення лімітно-забірних карток (М-8)			+	+	+	
9	Відпуск виробничих запасів у виробництво (вимога-накладна М-11)		+	+	+		
10	Повернення невикористаних запасів з виробництва		+	+	+		
11	Списання запасів (акти списання)			+	+	+	+
12	Формування та зберігання архівних справ				+	+	
13	Контроль достовірності даних, внутрішній моніторинг				+	+	
14	Підписання звітності щодо руху виробни-чих запасів				+		

Джерело: згруповано автором

Таким чином, раціональна організація обліку виробничих запасів є основою ефективного управління матеріальними ресурсами та забезпечення достовірності фінансової звітності підприємства. Система обліку ґрунтується на чинному законодавчо-нормативному полі, серед якого ключове значення має НП(С)БО 9 «Запаси». Основою для організації обліку є Наказ про облікову політику, який має регулювати усі аспекти: від класифікації та оцінки запасів до методів їх списання та порядку інвентаризації. Чітко встановлений документообіг, що включає типовий перелік первинних документів (М-4, М-7, М-8, М-11 тощо), графік їх руху та розподіл відповідальності між підрозділами, створює інформаційну основу для аналітичного та синтетичного обліку на рахунках класу 2 та формування відповідних бухгалтерських проводок. Правильно побудована система обліку запасів забезпечує оперативний контроль за їх рухом, сприяє запобіганню зловживань та закладає основи для формування достовірної інформації у фінансовій звітності.

1.3 Аудит виробничих запасів

Внутрішній контроль виробничих запасів – це система організаційних заходів, методів та процедур, що забезпечують збереження запасів, правильність їх обліку, раціональне використання, своєчасне відображення операцій і запобігання помилкам, зловживанням та нестачам.

Метою внутрішнього контролю виробничих запасів є забезпечення зберігання матеріальних цінностей, достовірності відображення в обліку та звітності даних, а також забезпечення ефективності їх використання [46].

Мета внутрішнього контролю виробничих запасів:

- забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку щодо руху виробничих запасів.
- підвищення ефективності використання запасів та мінімізація втрат.
- забезпечення збереження матеріальних цінностей на складах і виробництві [35].

Запобігання необґрунтованому списанню, розкраданням, псуванню та нераціональному використанню [68].

Мета внутрішнього контролю виробничих запасів наведено на рисунку 1.2.

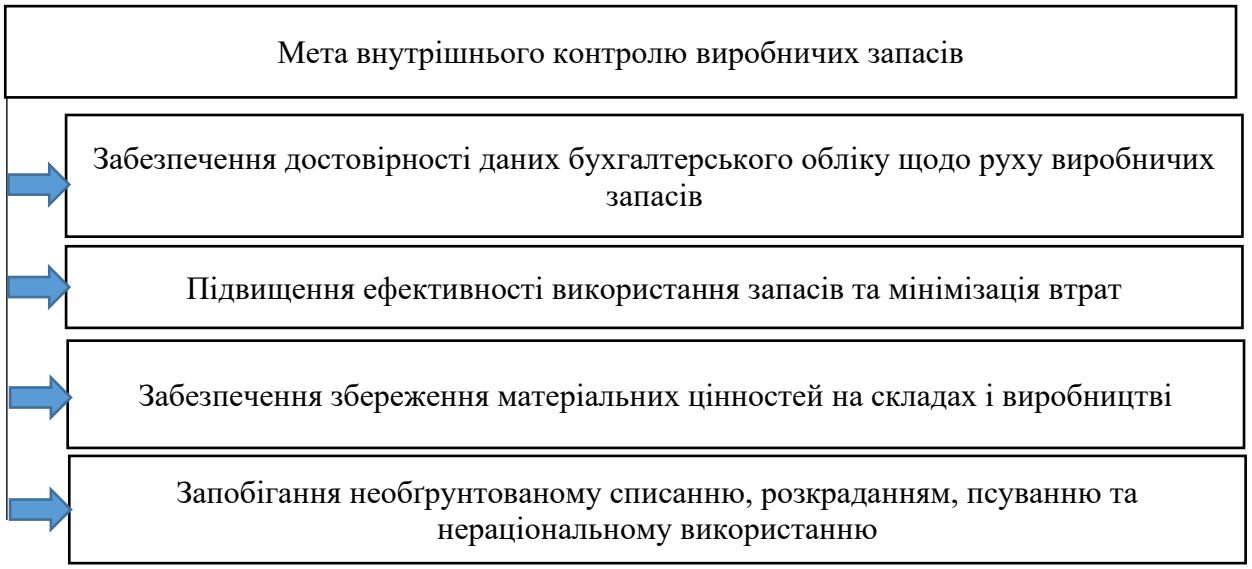

Рисунок 1.2 – Мета внутрішнього контролю виробничих запасів

Джерело: згруповано автором

Основними завданнями контролю виробничих запасів є: перевірка законності операцій із надходження, зберігання та використання запасів; виявлення надлишкових, неякісних або невикористовуваних матеріалів; перевірка відповідності фактичної наявності даним бухгалтерського обліку; оцінка ефективності матеріально-технічного забезпечення виробництва; попередження втрат, крадіжок і нецільового використання виробничих запасів [45].

Завдання внутрішнього контролю виробничих запасів:

1. Перевірка достовірності даних складського та бухгалтерського обліку.
2. Контроль правильності оприбуткування та списання запасів.
3. Перевірка збереження матеріальних цінностей та умов зберігання.
4. Контроль своєчасності та повноти документального оформлення операцій.

5. Перевірка відповідності фактичних залишків даним обліку.
6. Оцінка ефективності використання матеріалів у виробництві.
7. Контроль дотримання норм витрат та кошторисів.
8. Виявлення причин нестач, лишків, псувань та запобігання їх повторенню [60].

Завдання внутрішнього контролю виробничих запасів наведено на рисунку 1.3.

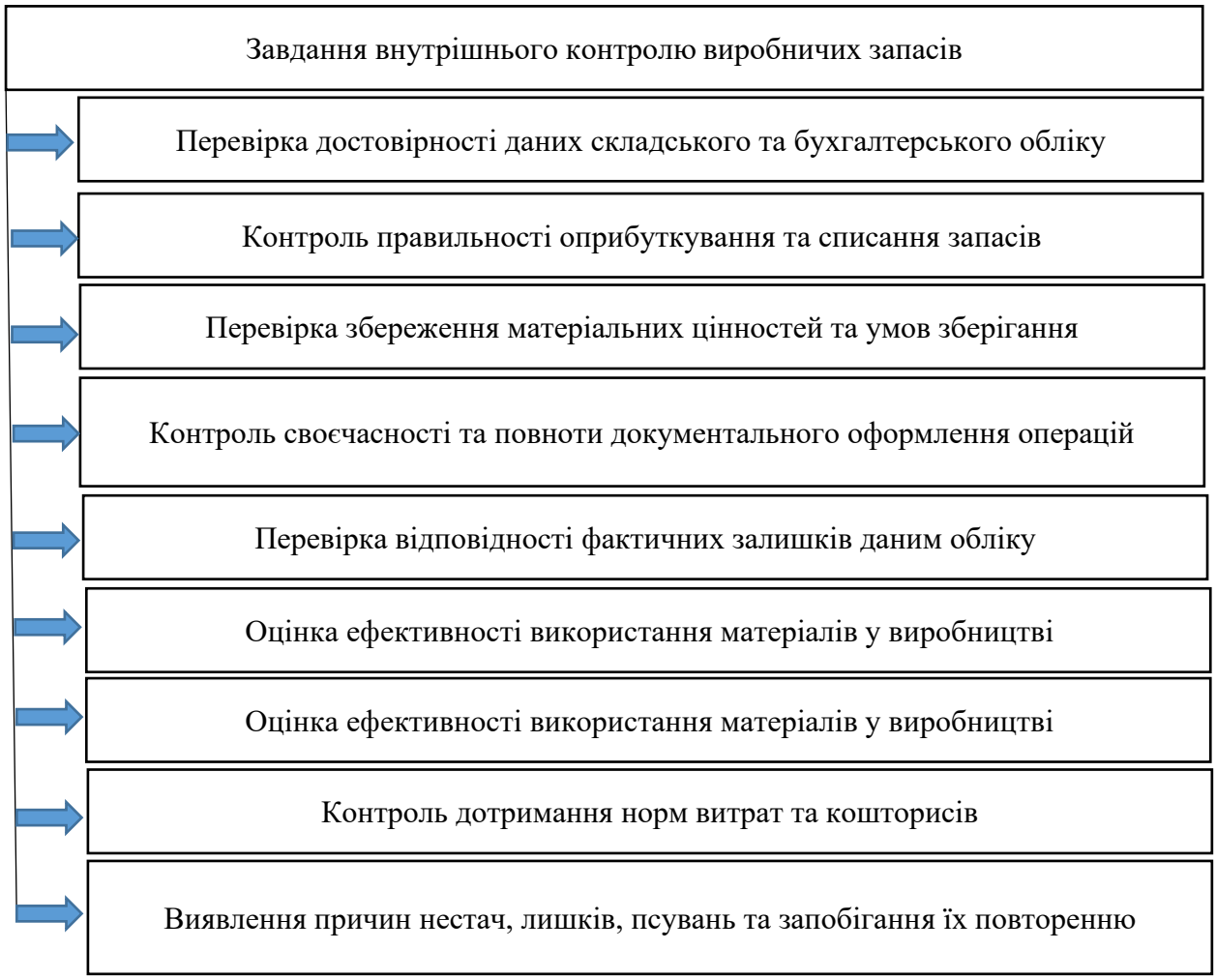

Рисунок 1.3 – Завдання внутрішнього контролю виробничих запасів

Джерело: згруповано автором

Предмет внутрішнього контролю виробничих запасів – інформація про виробничі запаси, їх рух та збереження, зафіксована:

- у первинних документах (накладні, акти, М-4, М-11, М-8, ТТН);
- у регістрах бухгалтерського обліку (рахунки 20, 22, 23, 91, 94, 947);

- у складських журналах та картках складського обліку;

- у звітності матеріально відповідальних осіб [51].

Об’єкт внутрішнього контролю виробничих запасів:

- виробничі запаси: сировина, матеріали, паливо, комплектуючі, запасні частини;

- операції надходження, зберігання, передачі у виробництво, повернення та списання;

- діяльність матеріально відповідальних осіб (кладовщик, комірник)4

- складські приміщення та умови зберігання [45].

Джерела доказів внутрішнього контролю виробничих запасів наведено на рисунку 1.4.

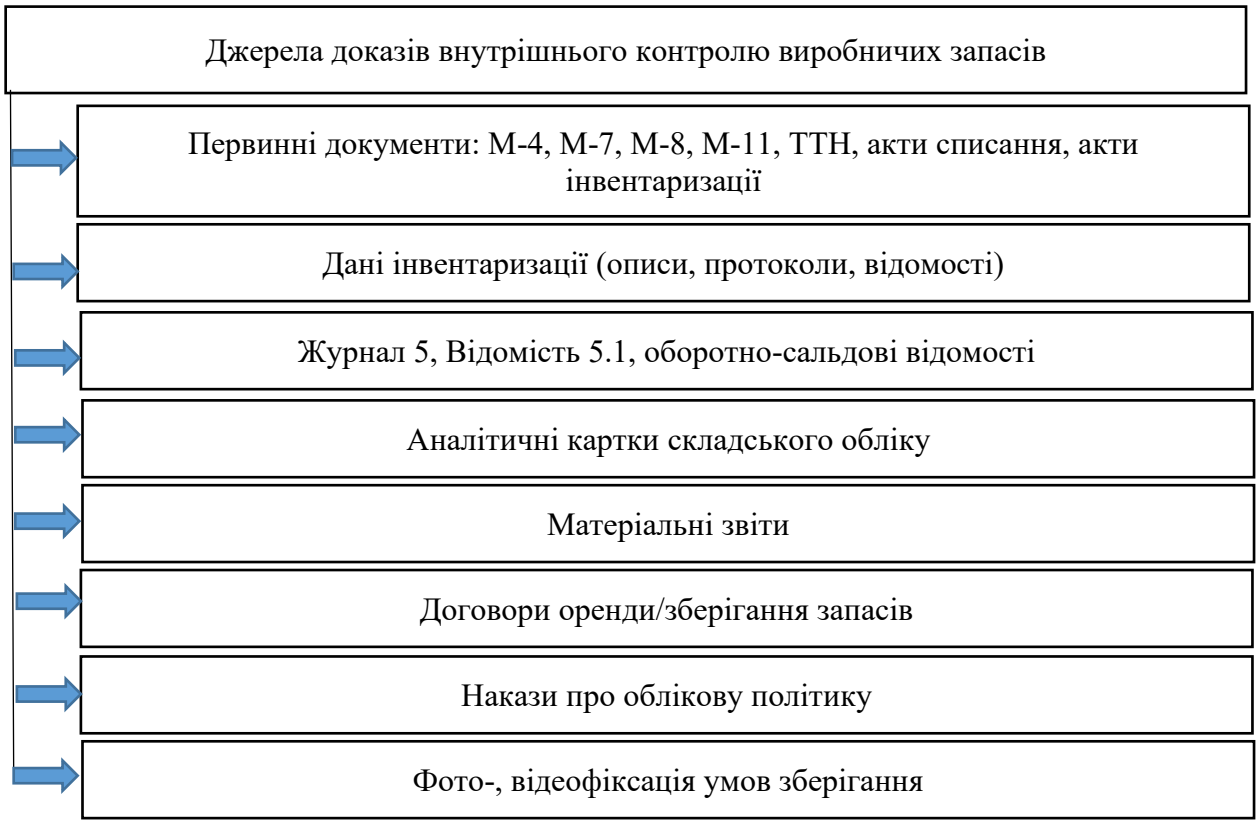

Рисунок 1.4 – Джерела доказів внутрішнього контролю виробничих запасів

Джерело: згруповано автором

Джерела доказів внутрішнього контролю виробничих запасів:

- первинні документи: М-4, М-7, М-8, М-11, ТТН, акти списання, акти інвентаризації;

- дані інвентаризації (описи, протоколи, відомості);

- журнал 5, Відомість 5.1, оборотно-сальдові відомості;

- аналітичні картки складського обліку;

- матеріальні звіти;

- договори оренди/зберігання запасів;

- накази про облікову політику;

- фото-, відеофіксація умов зберігання [50].

Етапи внутрішнього контролю виробничих запасів:

1. Підготовчий етап внутрішнього контролю виробничих запасів:

– ознайомлення з обліковою політикою;

– аналіз ризиків (нестач, крадіжок, псування);

– вивчення роботи складів та відповідальних осіб.

2. Оціночний етап внутрішнього контролю виробничих запасів:

– аналіз системи внутрішнього контролю за рухом запасів;

– перевірка порядку оформлення документів.

3. Фактичний контроль виробничих запасів:

– інвентаризація запасів;

– огляд складських приміщень;

– перевірка умов збереження.

4. Документальна перевірка виробничих запасів:

– перевірка первинних документів;

– звірка залишків з даними обліку;

– контроль списання та формування собівартості.

5. Аналітичний етап внутрішнього контролю виробничих запасів:

– аналіз руху запасів, обіговості, норм витрат;

– виявлення неефективного використання.

6. Підсумковий етап внутрішнього контролю виробничих запасів:

– формування висновків;

– розробка рекомендацій щодо поліпшення контролю [58].

Послідовність проведення внутрішнього контролю виробничих запасів (рисунок 1.5): отримання наказу керівника про проведення контролю; ознайомлення з обліковою політикою щодо запасів; визначення об’єктів контролю та відповідальних осіб; перевірка складських приміщень та умов зберігання; зіставлення фактичних залишків з даними обліку; перевірка операцій: надходження, передачі, списання, повернення; перевірка правильності оформлення документів; аналіз витрат і норм списання; виявлення порушень і визначення причин; підготовка довідки чи акта внутрішнього контролю; надання рекомендацій щодо усунення недоліків [45].

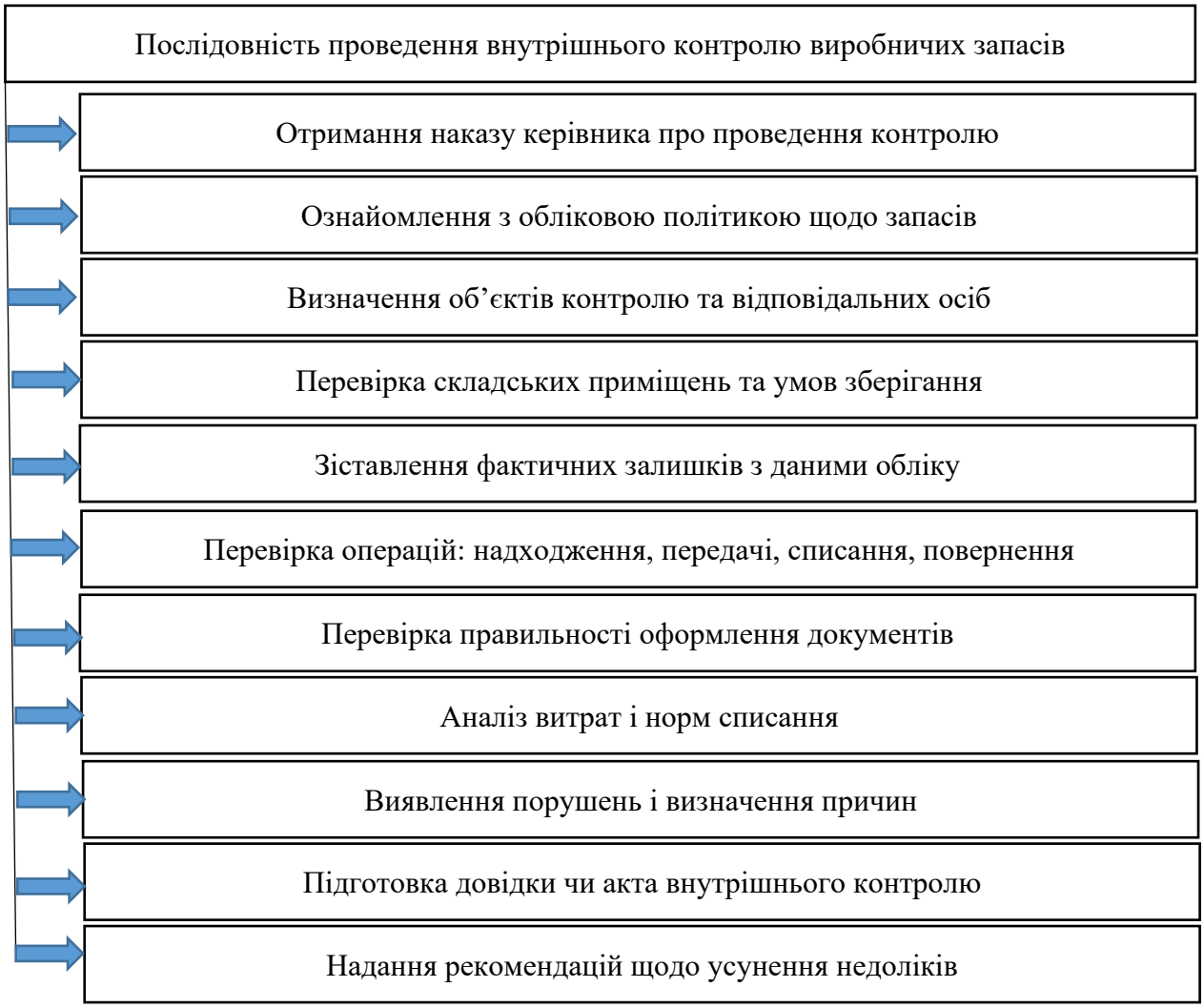

Рисунок 1.5 – Послідовність проведення внутрішнього контролю виробничих запасів

Джерело: згруповано автором

Основні типові помилки при обліку виробничих запасів є: несвоєчасне оприбуткування виробничих запасів або відсутність первинних документів, невірне визначення первісної вартості (не включено транспортно-заготівельні витрати), порушення принципу нарахування витрат – списання виробничих запасів у невідповідних періодах, відсутність аналітичного обліку за місцями зберігання та матеріально відповідальними особами, невідповідність методів оцінки вибуття виробничих запасів визначеним у наказі про облікову політику, недостатній внутрішній контроль за рухом виробничих запасів, що призводить до нестач або пересортиці [40].

Типові помилки внутрішнього контролю виробничих запасів:

1. Неправильне або несвоєчасне оформлення первинних документів.
2. Нездійснення регулярних інвентаризацій або проведення їх формально.
3. Відсутність належного контролю за рухом матеріалів між складами та цехами.
4. Неповне відображення запасів у бухгалтерському обліку.
5. Відсутність лімітів і норм витрат у виробництві.
6. Недостатній контроль за поверненням відходів та брухту у виробництво.
7. Завищене списання матеріалів у виробництво.
8. Неорганізоване зберігання запасів, що спричиняє псування та втрати.
9. Неправильна класифікація запасів між рахунками 20, 22, 23, 26.
10. Ігнорування ознак крадіжок, зловживань, нецільового використання.
11. Відсутність матеріально відповідальних договорів або їх невиконання.
12. Порушення технології виробництва, що спричиняє надмірні втрати матеріалів [58].

Отже, належна організація бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю виробничих запасів сприяє забезпеченню достовірності фінансової

інформації, оптимізації матеріальних витрат. Це дозволить приймати ефективні управлінські рішення.

Отже, у першому розділі узагальнено теоретичні основи організації обліку й внутрішнього контролю виробничих запасів. Досліджено нормативно-правове регулювання обліку запасів в Україні, визначено роль НП(С)БО 9 «Запаси», Податкового кодексу України та міжнародного стандарту МСБО 2 у формуванні методології їх визнання, оцінки, обліку та розкриття у фінансовій звітності. Встановлено, що національні та міжнародні підходи до обліку запасів є загалом узгодженими, а ключові відмінності полягають гнучкості облікових процедур.

Розкрито економічну сутність виробничих запасів як складової оборотних активів підприємства, узагальнено наукові підходи вітчизняних і зарубіжних авторів до їх трактування. Обґрунтовано значення раціональної організації обліку запасів, що передбачає чітке визначення елементів облікової політики, застосування відповідних методів оцінки, налагоджену систему документування та аналітичного обліку за місцями зберігання і матеріально відповідальними особами.

Окрему увагу приділено сутності, меті, завданням та етапам внутрішнього контролю виробничих запасів, який є важливим інструментом забезпечення їх збереження, достовірності облікових даних та ефективного використання матеріальних ресурсів.

2 ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ ТА ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ НА ТОВ «ЕНЕРГОКОМПЛЕКТ»

2.1 Загальна характеристика на ТОВ «Енергокомплект»

ТОВ «Енергокомплект» – це сучасне вітчизняне підприємство, діяльність якого спрямована на забезпечення промислових, будівельних та енергетичних компаній високоякісним електротехнічним обладнанням, комплектуючими та енергетичними рішеннями. Підприємство працює на ринку понад 23 роки та зарекомендувало себе як надійний постачальник і партнер у галузі енергетичного забезпечення.

Основними напрямами діяльності ТОВ «Енергокомплект» є:

1. Постачання електротехнічного обладнання реалізація кабельно-провідникової продукції, трансформаторів, силових шаф, розподільчих пунктів, електрозахисної апаратури та інших елементів енергосистем.

2. Комплектація промислових об’єктів підбір і поставка комплектуючих для енергетичних, будівельних та виробничих підприємств згідно з індивідуальними технічними вимогами.

3. Проектування та монтаж енергетичних систем розроблення проектної документації, монтаж енергетичного обладнання, введення в експлуатацію та технічне обслуговування.

4. Сервісне обслуговування та технічна підтримка діагностика, модернізація та ремонт електрообладнання, а також післяпродажний супровід.

5. Логістичні послуги з поставок обладнання організація транспортування, складування, експедирування та страхування вантажів.

Підприємство дотримується принципів енергоефективності, проваджує сучасні технології та підтримує партнерські відносини з українськими та закордонними виробниками.

Система управління підприємства є ієрархічною та відповідає принципам раціонального розподілу функцій, відповідальності та

повноважень. Управління здійснюється за класичною лінійно-функціональною моделлю, що забезпечує ефективну координацію діяльності всіх структурних підрозділів.

Вищий рівень управління ТОВ «Енергокомплект»:

- загальні збори учасників – вищий орган управління, що визначає стратегічні напрями розвитку підприємства;

- директор – здійснює оперативне керівництво, відповідає за організацію діяльності, фінансові результати, управління персоналом та взаємодію з партнерами.

Функціональні підрозділи ТОВ «Енергокомплект»:

1. Виробничо-технічний відділ займається технічним супроводом проектів, підготовкою технічних завдань, контролем якості обладнання та монтажних робіт.

2. Відділ постачання та логістики забезпечує пошук постачальників, укладання договорів, контроль строків поставок, організацію транспортування та складського обліку.

3. Відділ збуту та маркетингу формує комерційні пропозиції, веде переговори з клієнтами, аналізує ринок і розробляє стратегії збуту.

4. Фінансово-бухгалтерська служба здійснює бухгалтерський і податковий облік, фінансовий контроль, управління витратами, формування фінансової звітності.

5. Відділ кадрової політики та охорони праці відповідає за підбір персоналу, навчання, оцінювання, а також контроль дотримання норм охорони праці та техніки безпеки.

6. Юридичний відділ забезпечує правовий супровід діяльності, розробляє договори, контролює дотримання законодавства.

Особливості системи управління:

- чіткий розподіл відповідальності між підрозділами;

- використання сучасних інформаційних систем управління складом, проектами та фінансами;

- орієнтація на результат, гнучкість у прийнятті управлінських рішень;
- наявність внутрішніх стандартів та регламентів щодо обліку, контролю, руху запасів і виконання робіт;
- забезпечення ефективної взаємодії між відділами завдяки вертикальній та горизонтальній комунікації.

ТОВ «Енергокомплект» відіграє важливу роль у забезпеченні стабільної роботи промислових підприємств, будівельних організацій та енергетичного сектору. Підприємство сприяє підвищенню енергоефективності, модернізації інфраструктури та впровадженню сучасних технологій у сфері електротехніки.

2.2 Організація обліку виробничих запасів на ТОВ «Енергокомплект»

Організація системи бухгалтерського обліку виробничих запасів на підприємстві ТОВ «Енергокомплект» є важливим завданням для забезпечення його фінансової стійкості. Від достовірності обліку виробничих запасів залежать показники собівартості продукції, точність калькулювання, контроль за логістичними витратами та, у кінцевому підсумку, фінансовий результат діяльності.

Наказ про облікову політику підприємства (Розділ «Облік виробничих запасів»)

1. Загальні положення наказу про облікову політику:

1.1. Цей розділ визначає принципи, методи та процедури бухгалтерського обліку виробничих запасів на підприємстві відповідно до:

- Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність»;
- НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»;
- НП(С)БО 9 «Запаси»;
- НП(С)БО 16 «Витрати»;
- Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку запасів;
- внутрішніх регламентів підприємства.

1.2. Запаси визнаються активами, якщо підприємство отримує контроль над ними, існує ймовірність отримання економічних вигід і їх вартість може бути достовірно оцінена.

2. Групування та класифікація запасів:

2.1. На підприємстві запаси класифікуються за такими групами:

- сировина і матеріали;
- основні та допоміжні матеріали;
- комплектуючі;
- паливо;
- тара і тарні матеріали;
- запасні частини;
- малоцінні та швидкозношувані предмети (МШП);
- господарські матеріали;
- будівельні матеріали;
- товари (за потреби);
- готова продукція (якщо виготовляється);
- напівфабрикати власного виробництва.

2.2. Для кожної групи запасів ведеться аналітичний облік за місцями зберігання, матеріально відповідальними особами та номенклатурними позиціями.

3. Первісна вартість запасів:

3.1. Первісна вартість запасів включає:

- ціну придбання;
- непрямі податки, що не відшкодовуються;
- транспортно-заготівельні витрати (ТЗВ);
- мита, брокерські та інші обов’язкові платежі;
- витрати на навантаження, розвантаження, транспортування;
- витрати на заготівлю;
- витрати на доведення запасів до придатного стану;
- інші витрати, безпосередньо пов’язані з придбанням.

3.2. Транспортно-заготівельні витрати обліковуються на окремому субрахунку й розподіляються між запасами в кінці місяця пропорційно їх вартості.

3.3. Запаси, внесені до статутного капіталу, оцінюються за погодженою засновниками справедливою вартістю.

3.4. Безоплатно отримані запаси оцінюються за справедливою вартістю на дату отримання.

4. Оцінка вибуття запасів:

4.1. На підприємстві застосовується метод оцінки вибуття запасів, а саме: метод ФІФО (перший прийшов – перший вибув) або Метод середньозваженої собівартості.

4.2. Для окремих номенклатурних позицій (спеціальні комплектуючі, унікальні матеріали) застосовується метод ідентифікованої собівартості одиниці.

5. Порядок документального оформлення операцій із запасами:

5.1. Приймання запасів на склад здійснюється за документами:

- М-4 «Прибутковий ордер»;

- М-7 «Акт приймання матеріалів»;

- ТТН, накладна, рахунок-фактура постачальника.

5.2. Відпуск матеріалів у виробництво оформлюється документами:

- М-8, М-9 «Лімітно-забірні картки»;

- М-11 «Вимога-накладна».

5.3. Списання запасів оформлюється:

- актами списання;

- актами інвентаризаційної комісії;

- актами про псування, втрати, недостачі;

- протоколом інвентаризаційної комісії.

5.4. Матеріально відповідальні особи зобов’язані щомісяця передавати до бухгалтерії звіт про рух матеріалів.

6. Організація складського обліку:

6.1. На підприємстві ведуться складські картки кількісного обліку запасів.

6.2. За кожною номенклатурною позицією присвоюється унікальний номенклатурний номер.

6.3. Ведеться журнал реєстрації первинних документів щодо руху запасів.

6.4. Матеріально відповідальні особи несуть повну матеріальну відповідальність за збереження цінностей.

7. Інвентаризація запасів:

7.1. Обов’язкова інвентаризація проводиться:

- перед складанням річної звітності;

- при зміні матеріально відповідальної особи;

- у разі встановлення фактів крадіжки, пожежі, аварії;

- за рішенням керівника.

7.2. Результати оформлюються:

- інвентаризаційними описами;

- актами розбіжностей;

- протоколом комісії.

7.3. Лишки оприбутковуються як інший операційний дохід.

7.4. Нестачі списуються за рахунок винних осіб або як витрати підприємства.

8. Облік МШП:

8.1. МШП визнаються запасами до моменту передачі в експлуатацію.

8.2. При передачі в експлуатацію списуються на витрати з одночасним організаційним обліком у місцях використання.

8.3. МШП списуються з балансу за актом у разі непридатності.

9. Переоцінка та знецінення запасів:

9.1. Запаси відображаються в балансі за найменшою з оцінок:

- первісна вартість;

- чиста вартість реалізації.

9.2. Уцінка запасів проводиться рішенням комісії з обов'язковим документальним оформленням.

9.3. Сума уцінки відображається у складі витрат звітного періоду.

10. Відображення запасів у фінансовій звітності. Інформація про запаси розкривається у Примітках до фінансової звітності за такими статтями:

- сировина, матеріали;
- незавершене виробництво;
- готова продукція;
- товари;
- МШП;
- інші запаси;
- резерв під знецінення (якщо створено).

11. Відповідальність. Матеріально відповідальні особи несуть персональну відповідальність за:

- правильне і своєчасне оформлення первинних документів;
- збереження матеріальних цінностей;
- достовірність даних складського обліку.

Бухгалтерська служба відповідає за правильність відображення операцій із запасами у регістрах та звітності. Схема руху виробничих запасів на ТОВ «Енергокомплект» на рисунку 2.1.

Рисунок 2.1 – Схема руху виробничих запасів на

Джерело: згруповано автором на підставі ТОВ «Енергокомплект»

Відображення запасів у бухгалтерському обліку за основними рахунками:

- 20 «Виробничі запаси»;
- 22 «Малоцінні та швидкозношувані предмети»;
- 23 «Виробництво»;
- 26 «Готова продукція»;
- 91 «Загальновиробничі витрати»;
- 94 «Інші витрати операційної діяльності»;
- 947 «Нестачі та втрати від псування цінностей».

Документальне оформлення операцій із запасами основні форми:

- М-4 «Прибутковий ордер»;
- М-7 «Акт приймання матеріалів»;
- М-8 «Лімітно-забірна картка»;
- М-11 «Вимога-накладна»;
- Товарно-транспортні накладні;
- Акти списання, інвентаризаційні описи.

У Примітках до звітності обов’язково розкривають:

- метод оцінки вибуття;
- балансову вартість запасів за групами;
- суму уцінки або відновлення вартості;
- запаси, передані в переробку або на зберігання.

Підприємство отримало від ТОВ «БудПостач» 500 кг металу на суму 25 000 грн + ПДВ 20% = 30 000 грн. Транспортні витрати – 1 200 грн, згідно з ТТН.

Первинні документи надходження запасів від постачальника:

- накладна постачальника;
- податкова накладна;
- ТТН (товарно-транспортна накладна);
- прибутковий ордер (М-4).

Облік надходження запасів від постачальника наведено у таблиці 2.1.

Таблиця 2.1 – Облік надходження запасів від постачальника

Операція	Дебет	Кредит	Сума, грн
Відображено заборгованість постачальнику	20	63	25 000
Відображено ПДВ	641	63	5 000
Транспортні витрати включено до вартості запасів	20	685	1 200

Джерело: згруповано автором на підставі ТОВ «Енергокомплект»

Засновник передає будівельні матеріали вартістю 40 000 грн.

Первинні документи внесення запасів до статутного капіталу:

- Акт приймання-передачі матеріалів;
- рішення засновників;
- оцінка незалежного експерта (за потреби).

Облік внесення запасів до статутного капіталу наведено у таблиці 2.2.

Таблиця 2.2 – Облік внесення запасів до статутного капіталу

Операція	Дебет	Кредит	Сума, грн
Оприбуткування матеріалів як внесок до статутного капіталу	20	46	40 000

Джерело: згруповано автором на підставі ТОВ «Енергокомплект»

Підприємство отримало безоплатно фарбу на суму 6 000 грн.

Первинні документи безоплатне отримання запасів:

- Акт безоплатної передачі;
- накладна;
- прибутковий ордер (М-4).

Облік безоплатно отриманних запасів наведено у таблиці 2.3.

Таблиця 2.3 – Облік безоплатно отриманих запасів

Операція	Дебет	Кредит	Сума, грн
Оприбутковано запаси	20	745	6 000

Джерело: згруповано автором на підставі ТОВ «Енергокомплект»

Підприємство обміняло електроди (балансова вартість 4 000 грн) на аналогічні іншого виробника.

Первинні документи обміну на подібний актив:

- Акт обміну;

- накладні двох сторін;

- прибутковий ордер (М-4).

Облік обміну на подібний актив наведено у таблиці 2.4.

Таблиця 2.4 – Облік обміну на подібний актив

Операція	Дебет	Кредит	Сума, грн
Оприбуткування нових електродів	20	20	4 000

Джерело: згруповано автором на підставі ТОВ «Енергокомплект»

Підприємство обміняло будматеріали (залишкова вартість 10 000 грн) на офісні меблі вартістю 18 000 грн.

Документи обміну на неподібний актив:

- договір міни;
- Акт приймання-передачі;
- накладні.

Облік обміну на неподібний актив наведено у таблиці 2.5.

Таблиця 2.5 – Облік обміну на неподібний актив

Операція	Дебет	Кредит	Сума, грн
Списання будматеріалів	943	20	10 000
Оприбуткування меблів	152	742	18 000

Джерело: згруповано автором на підставі ТОВ «Енергокомплект»

Під час інвентаризації виявлено надлишок деревини – 3 000 грн.

Документи для відображення надлишків, виявлених під час інвентаризації:

- Акт інвентаризації (Інв-3);
- пояснювальна записка;
- розпорядження керівника.

Облік надлишків, виявлених під час інвентаризації наведено у таблиці 2.6.

Таблиця 2.6 – Облік надлишків, виявлених під час інвентаризації

Операція	Дебет	Кредит	Сума, грн
Оприбутковано надлишки	20	719	3 000

Джерело: згруповано автором на підставі ТОВ «Енергокомплект»

У результаті виробництва утворився брухт металу на суму 1 500 грн.

Документи для відображення виробничих запасів, отриманих з виробництва (відходи, брухт):

- Акт на оприбуткування відходів;
- накладна на внутрішнє переміщення М-4.

Облік виробничих запасів, отриманих з виробництва (відходи, брухт) наведено у таблиці 2.7.

Таблиця 2.7 – Облік виробничих запасів, отриманих з виробництва (відходи, брухт)

Операція	Дебет	Кредит	Сума, грн
Оприбутковано брухт	20	23	1 500

Джерело: згруповано автором на підставі ТОВ «Енергокомплект»

У виробництво передано сировину на суму 12 000 грн.

Документи для відображення передачі запасів у виробництво:

- лімітно-забірна карта (М-8);
- накладна-вимога на відпуск матеріалів (М-11).

Облік передачі запасів у виробництво наведено у таблиці 2.8.

Таблиця 2.8 – Облік передачі запасів у виробництво

Операція	Дебет	Кредит	Сума, грн
Передача матеріалів у виробництво	23	20	12 000

Джерело: згруповано автором на підставі ТОВ «Енергокомплект»

Підприємство безоплатно передало будматеріали на суму 4 500 грн.

Документи для відобрадення безоплатної передачі запасів:

- Акт безоплатної передачі;
- накладна;

- розпорядження керівника.

Облік безоплатної передачі запасів наведено у таблиці 2.9.

Таблиця 2.9 – Облік безоплатної передачі запасів

Операція	Дебет	Кредит	Сума, грн
Списання матеріалів	949	20	4 500

Джерело: згруповано автором на підставі ТОВ «Енергокомплект»

Інвентаризація виявила нестачу фарби на 2 000 грн, винна особа встановлена.

Документи для відображення списання нестач (винні встановлені):

- Акт інвентаризації;
- розрахунок збитків;
- наказ про утримання.

Облік списання нестач (винні встановлені) наведено у таблиці 2.10.

Таблиця 2.10 – Облік списання нестач (винні встановлені)

Операція	Дебет	Кредит	Сума, грн
Списано нестачу	947	20	2 000
Відображено відшкодування винною особою	375	716	2 000

Джерело: згруповано автором на підставі ТОВ «Енергокомплект»

Через затоплення складу зіпсовано матеріалів на 7 500 грн.

Документи для відображення списання пошкоджених матеріалів:

- Акт на списання псування;
- Акт комісії;
- фотоматеріали (за потреби).

Облік списання пошкоджених матеріалів наведено у таблиці 2.11.

Таблиця 2.11 – Облік списання пошкоджених матеріалів

Операція	Дебет	Кредит	Сума, грн
Списання пошкоджених запасів	947	20	7 500

Джерело: згруповано автором на підставі ТОВ «Енергокомплект»

Отже, система обліку виробничих запасів на ТОВ «Енергокомплект» сформована як структурована та нормативно обґрунтована сукупність правил, процедур та інструментів, покликаних забезпечити достовірне відображення руху матеріальних активів. Її методологічну основу становить детально розроблений розділ облікової політики, що регламентує основні засади від класифікації та оцінки запасів до методів їх списання та порядку інвентаризації. Практична реалізація цієї політики здійснюється через чіткий документообіг з використанням типових форм первинних документів (М-4, М-8, М-11 тощо) та систему аналітичного та синтетичного обліку на рахунках класу 2. Організована на ТОВ «Енергокомплект» система обліку запасів створює необхідну інформаційну основу для прийняття ефективних управлінських рішень та сприяє збереженню матеріальних активів підприємства.

2.3 Фінансовий аналіз ТОВ «Енергокомплект»

Фінансовий аналіз ТОВ «Енергокомплект» є системним дослідженням, спрямованим на оцінку результативності діяльності для визначення подальшого розвитку підприємства. На основі даних бухгалтерської (фінансової) звітності, він дозволяє виявити тенденції у формуванні активів, структури капіталу, рівня ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості та рентабельності.

Для аналізу фінансової звітності використовуємо бухгалтерську звітність підприємства та існуючу методику для проведення аналізу. Для оцінки фінансового стану ТОВ «Енергокомплект» використовують інструмент фінансовий аналіз. Аналіз ліквідності ТОВ «Енергокомплект» за 2021-2024 роки наведено у таблиці 2.12.

Таблиця 2.12 – Аналіз ліквідності ТОВ «Енергокомплект» за 2021-2024 роки

Показник	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.
1	3	4	5	6
Коефіцієнт покриття	4,509244	4,289017	1,482318	1,143769
Коефіцієнт швидкої ліквідності	2,549965	2,130966	0,831889	0,6822377
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,213433	0,028571	0,06617	0,0827564
Чистий оборотний капітал, тис грн	29990	19915	11852	23446

Продовження таблиці 2.12

Показник	Відхилення 2022р. від 2021р.		Відхилення 2023р. від 2022р.		Відхилення 2024р. від 2023р.	
	у сумі, грн	у відсотках, %	у сумі, грн	у відсотках, %	у сумі, грн	у відсотках, %
1	7	8	9	10	11	12
Коефіцієнт покриття	-0,22023	-4,8839	-2,8067	-65,4392	-0,33855	-22,8392
Коефіцієнт швидкої ліквідності	-0,419	-16,4315	-1,29908	-60,9619	-0,14965	-17,9893
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	-0,18486	-86,6134	0,037599	131,5957	0,016586	25,06602
Чистий оборотний капітал, тис грн	-10075	-33,5945	-8063	-40,4871	11594	97,82315

Джерело: розраховано за даними фінансової звітності ТОВ «Енергокомплект»

У таблиці 2.12 представлено аналіз ліквідності ТОВ «Енергокомплект» за період з 2021 по 2024 роки. Розглянуті наступні показники:

Коефіцієнт покриття (загальної ліквідності) демонструє стійку негативну тенденцію, знизившись з 4,51 у 2021 році до 1,14 у 2024 році. Найкритичніше падіння відбулося у 2023 році (-65,4%), коли показник наблизився до нормативного мінімуму. Таке зниження свідчить про радикальне погіршення співвідношення між оборотними активами та короткостроковими зобов'язаннями.

Коефіцієнт швидкої ліквідності повторив аналогічну динаміку, зменшившись з 2,55 до 0,68 за аналізований період. Особливо вираженим було падіння у 2023 році (-61,0%), що вказує на значне скорочення ліквідних

активів, доступних для негайного погашення поточних боргів. Отримані у 2024 році значення вже не відповідають нормативним вимогам.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності показав найбільш контрастну динаміку: різке падіння у 2022 році до 0,03 (-86,6%) з подальшим поступовим зростанням до 0,08 у 2024 році. Незважаючи на позитивну тенденцію останніх років, показник залишається недостатнім для забезпечення миттєвої платоспроможності.

Чистий оборотний капітал продемонстрував значну мінливість: різке скорочення з 29990 тис. грн до 11852 тис. грн у 2023 році (-59,5% за два роки) з подальшим частковим відновленням до 23446 тис. грн у 2024 році (+97,8%). Така нестабільність свідчить про суттєві зміни у структурі оборотних активів та джерел їх фінансування.

Фінансовий стан ТОВ «Енергокомплект» за період 2021-2024 років зазнав суттєвого погіршення з точки зору ліквідності. Системне зниження всіх коефіцієнтів ліквідності (за винятком часткового відновлення абсолютної ліквідності) свідчить про поглиблення проблем із забезпеченням поточної платоспроможності. Різке коливання чистого оборотного капіталу може бути пов'язане із зміною операційної стратегії або фінансової політики підприємства.

Аналіз платоспроможності ТОВ «Енергокомплект» за 2021-2024 роки наведено у таблиці 2.13.

Таблиця 2.13 – Аналіз платоспроможності ТОВ «Енергокомплект» за 2021-2024 роки

Показник	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.
1	3	4	5	6
Коефіцієнт фінансової автономії	0,242434	0,116067	0,021934	0,0795886
Коефіцієнт фінансування	3,1248341	7,615686	44,59221	11,564617
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	3,5092441	3,289017	0,482318	0,143769
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	2,0950052	3,388057	8,247738	1,3436873

Продовження таблиці 2.13

Показник	Відхилення 2022р. від 2021р		Відхилення 2023р. від 2022р.		Відхилення 2024р. від 2023р.	
	у сумі, грн	у відсотках, %	у сумі, грн	у відсотках, %	у сумі, грн	у відсотках, %
1	7	8	9	10	11	12
Коефіцієнт фінансової автономії	-0,12637	-52,1241	-0,09413	-81,1027	0,057655	262,8619
Коефіцієнт фінансування	4,490852	143,7149	36,97652	485,5311	-33,0276	-74,0658
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	-0,22023	-6,27562	-2,8067	-85,3355	-0,33855	-70,1921
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	1,293052	61,7207	4,859681	143,4356	-6,90405	-83,7084

Джерело: розраховано за даними фінансової звітності ТОВ «Енергокомплект»

У таблиці 2.13 подано аналіз платоспроможності ТОВ «Енергокомплект» за період з 2022 по 2024 роки. Розглянуті наступні показники:

Коефіцієнт фінансової автономії продемонстрував суттєве зниження з 0,242 у 2021 році до 0,022 у 2023 році, що свідчить про втрату фінансової незалежності та критичне зростання залежності від позикових коштів. Незважаючи на часткове відновлення до 0,080 у 2024 році (+262,9%), значення показника залишається низьким і не відповідає нормативним вимогам.

Коефіцієнт фінансування відображає загальну тенденцію – стрімке зростання з 3,12 до 44,59 у 2023 році, що означає збільшення частки позикового капіталу у 14,3 рази порівняно з власним та повністю узгоджується із значеннями коефіцієнту фінансової автономії. Різке зниження до 11,56 у 2024 році (-74,1%) не компенсує загальної негативної тенденції надмірної залежності від зовнішніх джерел фінансування.

Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами показав радикальне погіршення з 3,51 до 0,14 за аналізований період. Найкритичніше падіння відбулося у 2023 році (-85,3%), що свідчить про втрату здатності

фінансувати поточну діяльність за рахунок власних джерел. Отримані показники свідчать про критичний стан забезпеченості власними оборотними коштами.

Коефіцієнт маневреності власного капіталу продемонстрував екстремальну мінливість: різке зростання з 2,10 до 8,25 у 2023 році з подальшим падінням до 1,34 у 2024 році. Така нестабільність свідчить про суттєві структурні зрушення у формуванні власного капіталу та його використанні.

Стан платоспроможності ТОВ «Енергокомплект» характеризується як критичний. Втрата фінансової автономії, надмірна залежність від позикових джерел фінансування та недостатність власних оборотних коштів створюють реальну загрозу втрати платоспроможності в довгостроковій перспективі. Незважаючи на деяке покращення окремих показників у 2024 році, загальний рівень фінансової стійкості залишається незадовільним.

Аналіз ділової активності ТОВ «Енергокомплект» за 2021-2024 роки наведено у таблиці 2.14.

Таблиця 2.14 – Аналіз ділової активності ТОВ «Енергокомплект» за 2021-2024 роки

Показник	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.
1	2	3	4	5
Коефіцієнт оборотності активів	2,435755	2,871047	2,0060966	5,732549
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	22,56952	18,10816	5,1038899	13,87584
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	8,182843	11,28207	4,9992709	14,27213
Строк погашення кредиторської заборгованості, дн	15,95071	19,88054	70,534437	25,94438
Строк погашення дебіторської заборгованості, дн	43,99449	31,90904	72,010501	25,22398
Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	8,962396	11,48014	5,864166	16,69794
Фондовіддача	2,983895	3,176504	5,1098284	17,73193
Коефіцієнт віддачі власного капіталу	13,23122	45,59098	21,554615	72,02728

Продовження таблиці 2.14

Показник	Відхилення 2022р. від 2021р.		Відхилення 2023р. від 2022р.		Відхилення 2024р. від 2023р	
	у сумі, грн	у відсотках, %	у сумі, грн	у відсотках, %	у сумі, грн	у відсотках, %
1	6	7	8	9	10	11
Коефіцієнт оборотності активів	0,435292	17,87093	-0,86495	-30,1267	3,726452	185,7564
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	-4,46136	-19,7672	-13,0043	-71,8144	8,771948	171,8679
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	3,099228	37,87471	-6,2828	-55,6884	9,272862	185,4843
Строк погашення кредиторської заборгованості, дн	3,929825	24,63729	50,6539	254,7914	-44,5901	-63,2174
Строк погашення дебіторської заборгованості, дн	-12,0855	-27,4704	40,10146	125,6743	-46,7865	-64,9718
Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	2,517741	28,09228	-5,61597	-48,919	10,83378	184,7454
Фондовіддача	0,192609	6,454943	1,933324	60,86327	12,62211	247,0162
Коефіцієнт віддачі власного капіталу	32,35976	244,5713	-24,0364	-52,7218	50,47266	234,1618

Джерело: розраховано за даними фінансової звітності ТОВ «Енергокомплект»

У таблиці 2.14 представлений аналіз ділової активності ТОВ «Енергокомплект» за період з 2021 по 2024 роки.

Коефіцієнт оборотності активів продемонстрував значне збільшення з 2,44 у 2021 році до 5,73 у 2024 році, незважаючи на тимчасове зниження до 2,01 у 2023 році. Підвищення на 185,8% у 2024 році свідчить про зростання ефективності використання всіх активів підприємства та здатності генерувати більший обсяг виручки на одиницю майна.

Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості показав нестабільну динаміку: різке падіння з 22,57 до 5,10 у 2023 році з подальшим відновленням до 13,88 у 2024 році. Відповідно, період погашення кредиторської заборгованості досяг критичних 71 днів у 2023 році, що могло

свідчити про проблеми з ліквідністю, однак у 2024 році цей показник нормалізувався до 26 днів.

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості виявив аналогічну тенденцію: різке погіршення у 2023 році до 5,00 з подальшим стрімким зростанням до 14,27 у 2024 році. Період інкасації дебіторської заборгованості, що досяг 72 дні у 2023 році, був скорочений до 25 днів у 2024 році, що свідчить про оптимізацію кредитної політики.

Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів зріс з 8,96 до 16,70, демонструючи прискорення трансформації запасів у реалізовану продукцію. Найбільш значне покращення відбулося у 2024 році (+184,7%), що свідчить про ефективне управляння запасами.

Фондовіддача показала стале зростання з 2,98 до 17,73, що свідчить про різке підвищення ефективності використання основних засобів. Зростання на 247% у 2024 році може бути пов'язане з оптимізацією використання виробничих потужностей.

Коефіцієнт віддачі власного капіталу демонстрував стрімке зростання з 13,23 до 72,03, незважаючи на тимчасове зниження у 2023 році. Таке зростання свідчить про різке підвищення ефективності використання власного капіталу

Аналіз виявляє покращення ділової активності ТОВ «Енергокомплект» у 2024 році після періоду погіршення у 2023 році. Стрімке зростання всіх показників оборотності, особливо фондовіддачі та віддачі власного капіталу, свідчить про радикальне підвищення операційної ефективності. Оптимізація періодів погашення дебіторської та кредиторської заборгованості вказує на поліпшення управління робочим капіталом. Однак, така різка позитивна динаміка потребує додаткового аналізу причин та стійкості досягнутих результатів.

Аналіз рентабельності ТОВ «Енергокомплект» за 2021-2024 роки наведено у таблиці 2.15.

Таблиця 2.15 – Аналіз рентабельності ТОВ «Енергокомплект» за 2021-2024 роки

Показник	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.
1	3	4	5	6
Коефіцієнт рентабельності активів	0,153834	0,06343	0,0745208	0,033981
Рентабельність власного капіталу	0,835636	1,007245	0,8006929	0,426959
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	0,063156	0,022093	0,0371472	0,005928
Коефіцієнт рентабельності реалізації	0,037334	0,03349	0,06955	0,02125

Продовження таблиці 2.15

Показник	Відхилення 2023р. від 2022р.		Відхилення 2023р. від 2022р.		Відхилення 2024р. від 2023р.	
	у сумі, грн	у відсотках, %	у сумі, грн	у відсотках, %	у сумі, грн	у відсотках, %
1	7	8	9	10	11	12
Коефіцієнт рентабельності активів	-0,0904	-58,7669	0,011091	17,48456	-0,04054	-54,4006
Рентабельність власного капіталу	0,171609	20,53636	-0,20655	-20,5067	-0,37373	-46,6764
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	-0,04106	-65,0185	0,015054	68,13934	-0,03122	-84,0426
Коефіцієнт рентабельності реалізації	-0,00384	-10,2865	0,036052	107,6372	-0,04829	-69,4415

Джерело: розраховано за даними фінансової звітності ТОВ «Енергокомплект»

У таблиці 2.15 представлений аналіз рентабельності ТОВ «Енергокомплект» за період з 2021 по 2024 роки.

Коефіцієнт рентабельності активів продемонстрував стійку негативну тенденцію, знизившись з 0,154 у 2021 році до 0,034 у 2024 році. Незважаючи на незначне покращення у 2023 році (+17,5%), загальне падіння на 54,4% у 2024 році свідчить про критичне зниження ефективності використання майна підприємства. Отримані значення свідчать про неефективне управління активами та зниження здатності генерувати прибуток.

Рентабельність власного капіталу показала аналогічну тенденцію: різке зниження з 0,836 до 0,427 за аналізований період. Найбільш виражене падіння спостерігалося у 2024 році (-46,7%), що свідчить про суттєве зниження віддачі

на вкладений власний капітал. Така динаміка створює загрозу інвестиційної привабливості підприємства.

Коефіцієнт рентабельності власного капіталу виявив найбільш критичне погіршення – зниження з 0,063 до 0,006 за чотири роки. Катастрофічне падіння на 84,0% у 2024 році свідчить про практичну втрату ефективності використання власних коштів та зниження фінансової стійкості підприємства.

Коефіцієнт рентабельності реалізації продемонстрував нестабільну динаміку: тимчасове покращення у 2023 році до 0,070 (+107,6%) з подальшим різким падінням до 0,021 у 2024 році (-69,4%). Остаточне значення є найнижчим за весь аналізований період, що свідчить про погіршення операційної ефективності та зниження прибутковості основної діяльності.

Стан рентабельності ТОВ «Енергокомплект» характеризується як негативний. Системне зниження всіх показників рентабельності, особливо катастрофічне падіння у 2024 році, свідчить про глибоку кризу ефективності діяльності підприємства. Незважаючи на окремі позитивні тенденції у 2023 році, загальна динаміка є негативною та тривожною.

Отже, у другому розділі магістерської роботи здійснено комплексне дослідження організації обліку виробничих запасів та фінансового стану ТОВ «Енергокомплект».

Надана загальна характеристика ТОВ «Енергокомплект» засвідчила, що підприємство є стабільним суб’єктом господарювання з тривалим досвідом роботи на ринку електротехнічного обладнання, розвиненою організаційною структурою та чітко вибудуваною системою управління. Лінійно-функціональна модель управління, наявність спеціалізованих підрозділів і використання сучасних інформаційних систем створюють організаційні передумови для ефективного управління матеріальними ресурсами.

Дослідження організації бухгалтерського обліку виробничих запасів показало, що на підприємстві сформовано нормативно обґрунтовану та структуровану систему обліку, яка відповідає вимогам чинного законодавства України та положенням національних стандартів бухгалтерського обліку.

Встановлено, що ключову роль у регламентації облікових процедур відіграє наказ про облікову політику, який визначає порядок визнання, класифікації, оцінки, документального оформлення, списання та інвентаризації запасів. Реалізація облікової політики забезпечується через використання типових форм первинних документів, ведення аналітичного та синтетичного обліку на рахунках класу 2, а також чітку організацію складського обліку.

Проведений фінансовий аналіз діяльності ТОВ «Енергокомплект» за 2021–2024 роки виявив суперечливі тенденції у розвитку підприємства. З одного боку, у 2024 році спостерігається суттєве покращення показників ділової активності, прискорення оборотності активів, матеріальних запасів, дебіторської та кредиторської заборгованості, що свідчить про підвищення операційної ефективності та оптимізацію управління оборотним капіталом. З іншого боку, аналіз ліквідності, платоспроможності та рентабельності засвідчив наявність серйозних фінансових проблем, зокрема зниження рівня поточної платоспроможності, критичну залежність від позикових коштів, втрату фінансової автономії та стійку негативну динаміку показників прибутковості.

3 ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ТА ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ НА ТОВ «ЕНЕРГОКОМПЛЕКТ»

3.1 Внутрішнього контролю виробничих запасів на ТОВ «Енергокомплект»

Метою контролю операцій із виробничими запасами є встановлення достовірності процесів їх надходження, руху та вибуття, а також правильності відображення відповідних господарських операцій у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності.

Контроль виробничих запасів спрямований на оцінку відповідності процедур закупівлі, оприбуткування та відпуску вимогам законодавства, внутрішніх регламентів та принципів побудови облікової системи. Особливе значення має перевірка операцій, що здійснюються у межах тендерних закупівель, а також експортних та імпортних операцій із виробничими запасами, оскільки вони характеризуються підвищеним рівнем ризику та регуляторних вимог.

Тест внутрішнього контролю виробничих запасів наведено у таблиці 3.1.

Період перевірки: січень–лютий 2025 року

Перевіряється період: 01.01.2024–31.12.2024 р.

Аудитор: Байлук І. Л.

Таблиця 3.1 – Тест внутрішнього контролю виробничих запасів ТОВ «Енергокомплект»

№	Зміст питання	Інформація відсутня	Так	Ні	Примітки
1	2	3	4	5	6
1	Чи бере участь підприємство у тендерних закупівлях?		Так		4 тендери у 2024 р.
2	Чи здійснюється експорт виробничих запасів?	Інформація відсутня			Операції не проводилися
3	Чи здійснюється імпорт виробничих запасів?		Так		3 митні декларації

Продовження таблиці 3.1

1	2	3	4	5	6
4	Чи було безоплатне отримання виробничих запасів?			Ні	Не зафіксовано
5	Чи була безоплатна передача виробничих запасів?			Ні	Не здійснювалося
6	Чи було внесення запасів до статутного капіталу?			Ні	Не передбачено
7	Чи були повернення запасів постачальникам?		Так		2 випадки повернення
8	Чи був обмін запасів на подібні активи?			Ні	Не проводилось
9	Чи був обмін на неподібні активи?			Ні	Відсутній
10	За якою оцінкою запаси відображаються після первісного визнання?			Так	Відображення за найменшою з двох оцінок

Джерело: проведена перевірка на підставі методики [54]

Загальний план внутрішнього контролю виробничих запасів ТОВ «Енергокомплект» наведено у таблиці 3.2.

Таблиця 3.2 – Загальний план внутрішнього контролю виробничих запасів ТОВ «Енергокомплект»

Етап перевірки	Процедури	Період проведення	Виконавці
Підготовчий	Ознайомлення з діяльністю підприємства, формування стратегії контролю виробничих запасів	05–15 січня 2025 р.	Байлук І.Л.
Основний	Перевірка тендерних закупівель; аналіз імпортних операцій; аналіз руху запасів за напрямами	16 січня – 10 лютого 2025 р.	Байлук І.Л.
Завершальний	Формування висновків та підготовка аудиторського звіту	11–20 лютого 2025 р.	Байлук І.Л.

Джерело: проведена перевірка на підставі методики [54]

Програма контролю внутрішнього контролю виробничих запасів ТОВ «Енергокомплект» наведено у таблиці 3.3.

Робочі документи внутрішнього контролера наведені у таблицах 3.4-3.7.

Робочі документи внутрішнього контролера ПВМ-1 – Тендери наведено у таблиці 3.4.

Таблиця 3.3 – Програма контролю внутрішнього контролю виробничих запасів ТОВ «Енергокомплект»

№	Мета	Перелік процедур	Критерії	Метод	Код	Період	Виконавець	Примітки
1	Оцінити правильність проведення тендерних закупівель	Перевірка відповідності учасників і процедур	А,Б,В,Г,Е	Документальний, арифметичний	ПВМ-1	16–20 січня 2025	Байлук І.Л.	–
2	Перевірити правильність експортних операцій	Аналіз документів, перевірка курсових різниць	А,Б,В,Г,Е	Документальний	ПВМ-2	21–25 січня	Байлук І.Л.	Експорту не було
3	Перевірити імпортні операції	Перевірка митних декларацій і податкового кредиту	А,Б,В,Г,Е	Документальний	ПВМ-3	25–31 січня	Байлук І.Л.	–
4	Оцінити правильність надходження запасів за напрямами	Перевірка первинних документів, арифметичний контроль	А,Б,В,Г,Е	Документальний, арифметичний	ПВМ-4	1–10 лютого	Байлук І.Л.	–

Джерело: проведена перевірка на підставі методики [54]

Таблиця 3.4 – Робочі документи внутрішнього контролера ПВМ-1 – Тендери

Період	ПІБ	Тендерна пропозиція (грн)	Учасники	Корупція
1	2	3	4	5
2024		1 240 000	4	Ні

Продовження таблиці 3.4

Антимонопольні порушення	Кримінальні правопорушення	Помилки	Незаконні учасники	Відхилення
6	7	8	9	10
Ні	Ні	0	0	0

Джерело: проведена перевірка на підставі методики [54]

У 2024 році проведено 4 тендери, порушень не виявлено.

Аналіз чотирьох тендерних процедур показав, що ТОВ «Енергокомплект» дотримується вимог Закону України «Про публічні закупівлі». Порушень, участі недобросовісних учасників, антиконкурентних узгоджених дій чи ознак корупційних ризиків не встановлено.

Робочі документи внутрішнього контролера ПВМ-2 – Експорт наведено у таблиці 3.5.

Таблиця 3.5 – Робочі документи внутрішнього контролера ПВМ-2 – Експорт

Період	Назва матеріалу	Покупець	За даними підприємства			За даними контролю							Відхилення		
			ПДВ	Мито	Сума, грн	Кількість	Ціна	Валюта	Курс	ПДВ	Мито	Сума, грн	ПДВ	Мито	Сума, грн

Джерело: проведена перевірка на підставі методики [54]

У 2024 році експортних операцій не здійснювалось. Відповідні рахунки, податкові накладні, митні декларації відсутні. Відхилень не виявлено.

Робочі документи внутрішнього контролера ПВМ-3 – Імпорт наведено у таблиці 3.6.

Таблиця 3.6 – Робочі документи внутрішнього контролера ПВМ-3 – Імпорт

Період	Назва запасів	Постачальник	ПДВ	Мито	Сума	К-сть
1	2	3	4	5	6	7
2024	Сталь листова	EU Metals	42 000	10 500	252 000	10 т
2024	Полімери	PoliTech	18 000	2 200	98 000	5 т

Продовження таблиці 3.6

Ціна	Валюта	Курс	ПДВ контроль	Мито контроль	Сума контроль	Відхилення
8	9	10	11	12	13	14
25 200	EUR	41,2	42 000	10 500	252 000	0
19 600	USD	38,0	18 000	2 200	98 000	0

Джерело: проведена перевірка на підставі методики [54]

Усі митні декларації, надані підприємством, відповідають даним контролю. Розбіжностей у сумах ПДВ, митних платежів та вартості запасів не виявлено. Документи оформлені належним чином.

Таблиця 3.7 – Робочі документи внутрішнього контролера ПВМ-4 – Надходження виробничих запасів

Напрям	К-сть	Ціна
1	2	3
Придбання від постачальників	45 од.	4 200
Безоплатне отримання	0	0
Внесення до статутного капіталу	0	0
Обмін на подібні активи	0	0
Обмін на неподібні активи	0	0
За тендерними закупівлями	120 од.	3 800

Продовження таблиці 3.7

ПДВ	Сума	Контроль	Відхилення
4	5	6	7
37 800	189 000	189 000	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
91 200	456 000	456 000	0

Джерело: проведена перевірка на підставі методики [54]

Усі операції з надходження виробничих запасів підтверджені первинними документами. Порушень щодо обліку, оцінки та відображення у регістрах не встановлено. Безоплатної передачі або приймання запасів або обмінів не здійснювали.

Аудиторський звіт

Аудитор: Байлук І. Л.

Період перевірки: січень–лютий 2025 року

Перевірявся період: 2024 рік

Об’єкт перевірки: операції з виробничими запасами ТОВ «Енергокомплект»

Мета перевірки. Оцінка правильності надходження, руху та вибуття виробничих запасів, відповідності облікових даних первинним документам, а також дотримання законодавства при проведенні тендерних закупівель, імпортних та інших операцій.

Результати перевірки. У ході аудиту встановлено:

1. Тендерні закупівлі проведені відповідно до вимог законодавства, порушень не виявлено.

2. Експортні операції у 2024 році не здійснювалися.

3. Імпортні операції підтверджені документально; митні платежі та ПДВ нараховані коректно.

4. Операції з надходження запасів відповідають даним бухгалтерського обліку; розбіжностей між первинними документами та регістрами не встановлено.

5. Безоплатних отримань, обмінів та внесення до статутного капіталу не зафіксовано.

6. Відповідність оцінки запасів вимогам облікової політики підтверджена.

Висновок аудитора. За результатами проведеної перевірки встановлено, що облік операцій з виробничими запасами у ТОВ «Енергокомплект» за 2024 рік ведеться достовірно, повно та відповідно до чинного законодавства

України та облікової політики підприємства. Порушень, що могли б суттєво вплинути на фінансову звітність, не виявлено.

3.2 Шляхи щодо удосконалення організації обліку виробничих запасів на ТОВ «Енергокомплект»

Для організації обліку розроблені форми аналітичних відомостей виробничих запасів. Кожна форма супроводжується метою**,** призначенням **і** зв'язком із обліковою політикою підприємства**.** Їх впровадження підвищує достовірність даних обліку, допомагає збереженню запасів і відповідності вимогам облікової політики**.**

Аналітична відомість обліку надходження виробничих запасів наведена у таблиці 3.8. Вона забезпечує своєчасний, повний і достовірний облік надходження виробничих запасів. Аналітична відомість дає змогу групувати дані первинних документів (накладних, актів приймання), а також інформація з договором постачання. Форма забезпечує реалізацію положення про визнання первісної вартості запасів відповідно до обраного методу оцінки (включення ТЗВ, митних платежів, витрат на доставку тощо).

Таблиця 3.8 – Аналітична відомість обліку надходження виробничих запасів

№	Дата	Поста-чальник	Документ (№, дата)	Найменування запасів	Кіль-кість	Ціна, грн	Сума, грн	Рахунок обліку	Відповід-ність умовам договору

Джерело: удосконалено автором

Аналітична відомість відпуску виробничих запасів у виробництво наведена у таблиці 3.9. Вона допомагає правильно проводити списання матеріалів у виробництво згідно з нормами витрат і технологічними картами. Аналітична відомість дозволяє виявляти відхилення фактичного споживання від нормативного, виявляти перевитрати, збої у лімітно-забірних картках.

Форма підтверджує дотримання визначеного в наказі методу списання запасів у виробництво (за нормами, за середньозваженою вартістю, FIFO).

Таблиця 3.9 – Аналітична відомість відпуску виробничих запасів у виробництво

№	Дата	Під-розділ	Матеріально відповідальна особа	Документ (М-8, М-11)	Найменування матеріалу	Кількість відпущено	Норма споживання

Джерело: удосконалено автором

Аналітична відомість оцінки залишків виробничих запасів наведена у таблиці 3.10. Вона відображає відповідність облікової оцінки запасів їхній чистій вартості реалізації та виявлення знецінених матеріалів. Аналітична відомість сприяє проведенню правильності переоцінки, створення резервів під знецінення та обґрунтованості відображення у фінансовій звітності. Форма забезпечує реалізацію положення про оцінку запасів на дату балансу відповідно до НП(С)БО 9, а також визначення порядку створення резерву під знецінення.

Таблиця 3.10 – Аналітична відомість оцінки залишків виробничих запасів

№	Найменування матеріалів	Одиниця виміру	Кількість	Собівартість одиниці	Чиста вартість реалізації	Відхилення (±)	Рішення (списати / залишити)

Джерело: удосконалено автором

Аналітична відомість інвентаризаційної звірки виробничих запасів наведена у таблиці 3.11. Вона відображає фактичну наявність запасів даним бухгалтерського обліку. Аналітична відомість використовується під час інвентаризації для виявлення лишків, нестач, пересортиці. Форма підтверджує дотримання порядку проведення інвентаризації та матеріальної відповідальності, установлених внутрішніми нормативами підприємства.

Таблиця 3.11 – Аналітична відомість інвентаризаційної звірки виробничих запасів

№	Найменування матеріалів	Одиниця виміру	За даними обліку	За фактом	Відхилення (лишок/нестача)	Причина	Винна особа

Джерело: удосконалено автором

Аналітична відомість оцінки ризиків і внутрішнього контролю запасів наведена у таблиці 3.12. Вона допомагає проводити оцінку ризиків виробничими запасами. Аналітична відомість виявляє слабкі місця в обліковій системі, ризики зловживань і недостовірності даних.

Таблиця 3.12 – Аналітична відомість оцінки ризиків виробничих запасів

№	Напрям контролю	Контрольна процедура	Рівень ризику (низький/середній/високий)
1	Надходження запасів	Перевірка документального оформлення	Середній
2	Відпуск у виробництво	Перевірка відповідності нормам витрат	Високий
3	Інвентаризація	Порівняння фактичних і облікових даних	Низький

Джерело: удосконалено автором

Отже, розроблення та впровадження аналітичних відомостей виробничих запасів забезпечує комплексне методичне підґрунтя для підвищення якості обліку, достовірності інформації та ефективності управління матеріальними ресурсами підприємства. Аналітичні відомості, розроблені для обліку надходження, відпуску, оцінки залишків, інвентаризаційної звірки та оцінки ризиків, забезпечують систематизацію інформації та дозволяють не лише відображати поточні показники, а й здійснювати порівняльний, нормативний та ризик-орієнтований аналіз. Їх використання сприяє виявленню відхилень, збоїв у документообігу, випадків нераціонального використання ресурсів, а також підтверджує відповідність облікових оцінок вимогам НП(С)БО 9 «Запаси».

3.3 Шляхи щодо удосконалення внутрішнього контролю виробничих запасів на ТОВ «Енергокомплект»

Метою внутрішнього контролю виробничих запасів є перевірка достовірності, повноти та своєчасності відображення інформації про наявність, рух і використання виробничих запасів підприємства, а також підвищення ефективності управління ними.

Завданнями внутрішнього контролю виробничих запасів є контроль за: формуванням первісної вартості запасів, рухом та зберіганням виробничих запасів, використанням запасів у виробничому процесі, оцінкою та відображенням запасів у фінансовій звітності, а також ризиками втрат і неефективного управління запасами.

Складання тесту внутрішнього контролю виробничих запасів є важливим елементом методичного забезпечення системи внутрішнього контролю підприємства, оскільки дає змогу об’єктивно оцінити стан організації контролю, виявити потенційні ризики та визначити рівень надійності функціонування обліково-контрольних процедур. Тест внутрішнього контролю виступає інструментом діагностики, що дозволяє встановити, наскільки ефективно підприємство забезпечує збереження, раціональне використання та правильне документальне оформлення операцій з виробничими запасами. Тест внутрішнього контролю виробничих запасів наведена у таблиці 3.13.

Таблиця 3.13 – Тест внутрішнього контролю виробничих запасів

№	Питання тесту	Варіанти відповідей	Так / Ні	Коментар аудитора
1	2	3	4	5
1	Чи затверджено на підприємстві наказ про облікову політику, який визначає метод оцінки запасів (ФІФО, середньозважена тощо)?			
2	Чи визначено відповідальних осіб за приймання, зберігання та відпуск запасів (матеріально відповідальних осіб)?			

Продовження таблиці 3.13

1	2	3	4	5
3	Чи оформлюються всі операції з руху запасів первинними документами встановленої форми (накладні, акти, вимоги)?			
4	Чи ведеться пооб'єктний аналітичний облік запасів за номенклатурними номерами або кодами?			
5	Чи проводиться звірка залишків запасів між бухгалтерським обліком і даними складського обліку щомісячно?			
6	Чи проводяться інвентаризації запасів не рідше одного разу на рік або при зміні матеріально відповідальних осіб?			
7	Чи існує на підприємстві система лімітів або норм витрат матеріалів на одиницю продукції?			
8	Чи перевіряються фактичні витрати матеріалів порівняно з установленими нормами для контролю перевитрат?			
9	Чи забезпечується своєчасне відображення надходження і списання запасів у бухгалтерському обліку (не пізніше 2 днів після операції)?			
10	Чи перевіряє бухгалтерія відповідність даних первинних документів фактичному руху запасів?			
11	Чи затверджені внутрішні інструкції щодо проведення інвентаризації виробничих запасів?			
12	Чи проводиться аналіз залежалих і неліквідних запасів та їх списання відповідно до внутрішніх процедур?			
13	Чи контролюється дотримання умов зберігання запасів (температурний режим, безпека, маркування)?			
14	Чи здійснюється внутрішній контроль за правильністю оцінки запасів при формуванні фінансової звітності (рядок 1100 Балансу)?			
15	Чи передбачено внутрішню звітність про рух запасів (аналітичні відомості, оборотні відомості, звіти комірників)?			

Джерело: удосконалено автором

Складання плану проведення внутрішнього контролю виробничих запасів є невід'ємним елементом системи внутрішнього контролю підприємства, оскільки забезпечує цілеспрямованість, послідовність та результативність контрольних процедур. План дозволяє формалізувати

контрольний процес і перетворити його на структуровану систему заходів, орієнтованих на виявлення ризиків, пов’язаних з рухом, оцінкою та зберіганням виробничих запасів. Метою плану є деталізація етапів і строків проведення контролю, визначення відповідальних осіб, послідовності виконання контрольних процедур та узагальнення результатів перевірки. План проведення внутрішнього контролю виробничих запасів наведена у таблиці 3.14.

Таблиця 3.14 – План внутрішнього контролю виробничих запасів

№	Етап контролю	Зміст контрольних процедур	Термін виконання	Відповідальні особи
1	Підготовчий етап	Ознайомлення з обліковою політикою щодо запасів, визначення ризикових ділянок		
2		Тестування внутрішнього контролю виробничих запасів		
3	Фактичний етап	Інвентаризація виробничих запасів		
4	Основний етап	Зіставлення первинних документів, перевірка облікових записів, аналітична перевірка		
5		Порівняння фактичних і нормативних витрат, перевірка підписів і затверджень		
6		Підрахунок залишків, аналіз розбіжностей, складання відомості відхилень		
7		Перевірка методів оцінки, правильності сальдо, створення резервів		
9	Підсумковий етап	Узагальнення результатів контролю, формування звіту і рекомендацій		

Джерело: удосконалено автором

Складання програми внутрішнього контролю виробничих запасів є ключовою передумовою ефективного функціонування внутрішньоконтрольної системи підприємства, оскільки забезпечує чітку регламентацію, методичну узгодженість та послідовність виконання контрольних процедур. Програма визначає конкретні дії контролера, обсяги перевірки, критерії оцінювання та способи документування результатів, що

забезпечує її вагоме значення у процесі забезпечення достовірності облікових даних та збереження матеріальних ресурсів. Метою складання програми є забезпечення достовірності, законності, повноти та своєчасності відображення операцій із виробничими запасами в бухгалтерському обліку відповідно до вимог національних стандартів бухгалтерського обліку, облікової політики підприємства та принципів раціонального управління запасами. Програма внутрішнього контролю виробничих запасів наведена у таблиці 3.15.

Таблиця 3.15 – Програма внутрішнього контролю виробничих запасів

№	Етап контролю	Робочий документ	Мета контролю	Джерела інформації	Процедури контролю
1	Оцінка системи внутрішнього контролю та ризиків	ВЗ–К1	Визначити рівень ризиків і якість контролю за запасами	Положення про облік, накази, результати попередніх перевірок	Тестування внутрішнього контролю виробничих запасів
2	Перевірка надходження виробничих запасів	ВЗ–К2	Встановити законність і достовірність придбання запасів	Договори, накладні, акти, рахунки	Зіставлення первинних документів, перевірка облікових записів, аналітична перевірка
3	Перевірка відпуску запасів у виробництво	ВЗ–К3	Перевірити обґрунтованість та правильність списання запасів	Лімітні картки, вимоги, накладні, звіти цехів	Порівняння фактичних і нормативних витрат, перевірка підписів і затверджень
4	Звірка залишків і інвентаризація запасів	ВЗ–К4	Виявити відхилення між обліком та фактичною наявністю	Інвентаризаційні описи, картки обліку, звіти комірників	Підрахунок залишків, аналіз розбіжностей, складання відомості відхилень
5	Перевірка оцінки та відображення у звітності	ВЗ–К5	Оцінити правильність оцінки запасів та їх відображення у балансі	Головна книга, баланс, примітки до фінзвітності	Перевірка методів оцінки, правильності сальдо, створення резервів

Джерело: удосконалено автором

Робочі документи контролера виробничих запасів є важливим елементом їх методичного забезпечення, оскільки в цих документах відображають зміст, обсяг та результати виконаних контрольних процедур. Вони надають доказову базу процедур контролю, що є передумовою ефективності діяльності підприємства.

Робочий документ ВЗ–К1 «Перевірка законності та достовірності надходження виробничих запасів» наведено у таблиці 3.16. Метою складання документа є перевірка законності операцій із придбання запасів, правильності оформлення первинних документів, відповідності даних бухгалтерського обліку та фактичного надходження матеріалів. Він дає змогу виявити необґрунтовані надходження, невідповідності первинних документів, завищення вартості або подвійне відображення запасів. Робочий документ допомагає контролювати дотримання встановленого підприємством методу оцінки запасів при надходженні (з урахуванням транспортно-заготівельних витрат).

Таблиця 3.16 – Робочий документ ВЗ–К1 «Перевірка законності та достовірності надходження виробничих запасів»

№	Поста-чальник	Документ (накладна, акт)	Дата	Найменування запасу	Сума за даними підприємс-тва, грн	Сума за даними аудиту, грн	Відхилення (+/–)	При-чина відхи-лення

Джерело: удосконалено автором

Робочий документ ВЗ–К2 «Перевірка відпуску виробничих запасів у виробництво» наведено у таблиці 3.17. Мета складання документа є встановлення правильності списання запасів на виробництво згідно з нормами витрат, технологічними картами та обліковою політикою підприємства. Він дозволяє виявити надмірне або несанкціоноване списання матеріалів, порушення норм споживання, невідповідності первинних документів. Робочий документ допомагає в перевірки застосування визначеного методу списання запасів (FIFO, середньозважена, за нормативами).

Таблиця 3.17 – Робочий документ ВЗ–К2 «Перевірка відпуску виробничих запасів у виробництво»

№	Під-розділ	Матеріально відповідальна особа	Найме-нування запасу	Кількість за обліком, кг	Кількість за даними аудиту, кг	Відхи-лення (+/–)	При-чина	Оцінка аудитора

Джерело: удосконалено автором

Робочий документ ВЗ–К3 «Звірка залишків виробничих запасів» наведено у таблиці 3.18. Метою складання документа є встановлення відповідності між фактичною наявністю запасів, даними аналітичного обліку та результатами інвентаризації. Він використовується для контролю достовірності обліку залишків, виявлення пересортиці або втрат запасів. Робочий документ підтверджує дотримання порядку інвентаризації запасів, затвердженого внутрішніми регламентами підприємства.

Таблиця 3.18 – Робочий документ ВЗ–К3 «Звірка залишків виробничих запасів»

№	Найменування запасу	Одиниця виміру	Залишок за даними підприємства	Залишок за даними аудиту	Відхилення (лишок/ нестача)	Причина	Пропозиції щодо врегулювання

Джерело: удосконалено автором

Робочий документ ВЗ–К4 «Перевірка оцінки та відображення запасів у фінансовій звітності» наведено у таблиці 3.19. Метою складання документа є оцінка правильності оцінки запасів на дату балансу та їх відображення у бухгалтерському балансі та примітках до фінансової звітності. Він дозволяє перевірити правильність оцінки запасів за чистою вартістю реалізації, створення резервів знецінення та коректне відображення у звітності. Робочий документ перевіряє дотримання методів оцінки запасів, визначених у наказі про облікову політику.

Таблиця 3.19 – Робочий документ ВЗ–К4 «Перевірка оцінки та відображення запасів у фінансовій звітності»

№	Найме-нування запасу	Рахунок обліку	Сальдо за даними підприємства	Сальдо за даними аудиту	Відхилення (+/–)	Відображення у балансі (рядок 1100)

Джерело: удосконалено автором

Робочий документ ВЗ–К5 «Оцінка ризиків і якості внутрішнього контролю запасів» наведено у таблиці 3.20. Метою складання документа є ідентифікація ризиків порушення обліку запасів, зловживань або недостовірного відображення даних, а також оцінка ефективності діючої системи внутрішнього контролю. Він оцінює рівень контролю за рухом матеріалів, систему затверджень, звітність матеріально відповідальних осіб. Робочий документ дозволяє перевірити виконання положень щодо організації внутрішнього контролю та матеріальної відповідальності.

Таблиця 3.20 – Робочий документ ВЗ–К5 «Оцінка ризиків і якості внутрішнього контролю запасів»

№	Напрям контролю	Критерій перевірки	Рівень ризику (низький/ середній/ високий)	Результати аудиту	Висновок	Реко-мендації
1	Надходження запасів	Документальне підтвердження постачання	Середній	Виявлено порушення оформлення актів приймання	Потребує корекції	Удосконалити процедуру перевірки документів
2	Відпуск у виробництво	Контроль норм витрат	Високий	Виявлено перевитрати	Підвищений ризик	Впровадити щоденний моніторинг
3	Зберігання запасів	Перевірка умов зберігання	Низький	Без зауважень	Задовільно	–

Джерело: удосконалено автором

Отже, запропоновані тест, план, програма і робочих документів внутрішнього контролю виробничих запасів є цілісною методикою перевірки, що забезпечує високу результативність контролю, зміцнює матеріальну

відповідальність, сприяє запобіганню втратам та необґрунтованим витратам, а також підвищує рівень достовірності фінансової звітності. Це допоможе контролювати системи корпоративного управління та забезпечить раціональне використання ресурсів підприємства.

Отже, у результаті проведеного дослідження розроблені пропозиції щодо удосконалення організації обліку й внутрішнього контролю виробничих запасів на ТОВ «Енергокомплект».

Перевіркою встановлено, що чинна система контролю відповідає вимогам національного законодавства, облікової політики підприємства та забезпечує достовірне відображення інформації у фінансовій звітності.

Запропоновані заходи щодо вдосконалення обліку виробничих запасів, зокрема розроблення аналітичних відомостей надходження, відпуску, оцінки залишків, інвентаризаційної звірки та оцінки ризиків, сприяють систематизації облікової інформації, посиленню контролю за рухом матеріальних ресурсів і своєчасному виявленню відхилень від нормативних показників. Їх використання забезпечує підвищення достовірності облікових даних, раціональне використання запасів та відповідність вимогам НП(С)БО 9 «Запаси».

Удосконалення системи внутрішнього контролю шляхом впровадження тестів, планів, програм та робочих документів контролера дозволяє підвищити рівень контрольованості операцій із виробничими запасами, зменшити ризики зловживань, перевитрат і втрат, а також посилити матеріальну відповідальність посадових осіб. Запропонована методика внутрішнього контролю має комплексний характер і забезпечує послідовність, прозорість та результативність контрольних процедур. Це сприятиме формуванню ефективної системи обліку та внутрішнього контролю виробничих запасів на ТОВ «Енергокомплект», підвищенню якості управлінських рішень, фінансової дисципліни та рівня довіри до фінансової звітності підприємства.

ВИСНОВКИ

Досліджено нормативно-правове регулювання обліку запасів в Україні, визначено роль НП(С)БО 9 «Запаси», Податкового кодексу України та міжнародного стандарту МСБО 2 у формуванні методології їх визнання, оцінки, обліку та розкриття у фінансовій звітності. Встановлено, що національні та міжнародні підходи до обліку запасів є загалом узгодженими, а ключові відмінності полягають гнучкості облікових процедур.

Розкрито економічну сутність виробничих запасів як складової оборотних активів підприємства, узагальнено наукові підходи вітчизняних і зарубіжних авторів до їх трактування. Обґрунтовано значення раціональної організації обліку запасів, що передбачає чітке визначення елементів облікової політики, застосування відповідних методів оцінки, налагоджену систему документування та аналітичного обліку за місцями зберігання і матеріально відповідальними особами.

Окрему увагу приділено сутності, меті, завданням та етапам внутрішнього контролю виробничих запасів, який є важливим інструментом забезпечення їх збереження, достовірності облікових даних та ефективного використання матеріальних ресурсів.

Надана загальна характеристика ТОВ «Енергокомплект» засвідчила, що підприємство є стабільним суб’єктом господарювання з тривалим досвідом роботи на ринку електротехнічного обладнання, розвиненою організаційною структурою та чітко вибудуваною системою управління. Лінійно-функціональна модель управління, наявність спеціалізованих підрозділів і використання сучасних інформаційних систем створюють організаційні передумови для ефективного управління матеріальними ресурсами.

Дослідження організації бухгалтерського обліку виробничих запасів показало, що на підприємстві сформовано нормативно обґрунтовану та структуровану систему обліку, яка відповідає вимогам чинного законодавства України та положенням національних стандартів бухгалтерського обліку.

Встановлено, що ключову роль у регламентації облікових процедур відіграє наказ про облікову політику, який визначає порядок визнання, класифікації, оцінки, документального оформлення, списання та інвентаризації запасів. Реалізація облікової політики забезпечується через використання типових форм первинних документів, ведення аналітичного та синтетичного обліку на рахунках класу 2, а також чітку організацію складського обліку.

Проведений фінансовий аналіз діяльності ТОВ «Енергокомплект» за 2021–2024 роки виявив суперечливі тенденції у розвитку підприємства. З одного боку, у 2024 році спостерігається суттєве покращення показників ділової активності, прискорення оборотності активів, матеріальних запасів, дебіторської та кредиторської заборгованості, що свідчить про підвищення операційної ефективності та оптимізацію управління оборотним капіталом. З іншого боку, аналіз ліквідності, платоспроможності та рентабельності засвідчив наявність серйозних фінансових проблем, зокрема зниження рівня поточної платоспроможності, критичну залежність від позикових коштів, втрату фінансової автономії та стійку негативну динаміку показників прибутковості.

Перевіркою встановлено, що чинна система контролю відповідає вимогам національного законодавства, облікової політики підприємства та забезпечує достовірне відображення інформації у фінансовій звітності.

Запропоновані заходи щодо вдосконалення обліку виробничих запасів, зокрема розроблення аналітичних відомостей надходження, відпуску, оцінки залишків, інвентаризаційної звірки та оцінки ризиків, сприяють систематизації облікової інформації, посиленню контролю за рухом матеріальних ресурсів і своєчасному виявленню відхилень від нормативних показників. Їх використання забезпечує підвищення достовірності облікових даних, раціональне використання запасів та відповідність вимогам НП(С)БО 9 «Запаси».

Удосконалення системи внутрішнього контролю шляхом впровадження тестів, планів, програм та робочих документів контролера дозволяє підвищити

рівень контрольованості операцій із виробничими запасами, зменшити ризики зловживань, перевитрат і втрат, а також посилити матеріальну відповідальність посадових осіб. Запропонована методика внутрішнього контролю має комплексний характер і забезпечує послідовність, прозорість та результативність контрольних процедур. Це сприятиме формуванню ефективної системи обліку та внутрішнього контролю виробничих запасів на ТОВ «Енергокомплект», підвищенню якості управлінських рішень, фінансової дисципліни та рівня довіри до фінансової звітності підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text (дата звернення: 05.10.2025).

2. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text (дата звернення: 05.10.2025).

3. Інструкція про порядок приймання, транспортування, зберігання, відпуску та обліку нафти і нафтопродуктів на підприємствах і організаціях України : Наказ Мінпаливенерго України, Мінтрансзв'язку України, Мінекономіки України, Держспоживстандарту України від 20.05.2008 р. № 281. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0805-08#Text (дата звернення: 05.10.2025).

4. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів : наказ Міністерства фінансів України від 10.01.2007 р. № 2. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0002201-07#Text (дата звернення: 05.10.2025).

5. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг : пер. з англ. / О. Л. Ольховікова, О. В. Селезньов, О. О. Зєніна, О. В. Гик та ін. URL: http://apu.com.ua (дата звернення: 10.10.25).

6. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 «Запаси». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/IAS-02_ukr_2016.pdf (дата звернення: 05.10.2025).

7. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. URL:

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text (дата звернення: 05.10.2025).

8. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» : Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. № 246. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99#Text (дата звернення: 05.10.2025).

9. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» : Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text (дата звернення: 05.10.2025).

10. Податковий кодекс : Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text (дата звернення: 05.10.2025).

11. Положення про інвентаризацію активів і зобов'язань : наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. № 879. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text (дата звернення: 05.10.2025).

12. Правила роздрібної торгівлі нафтопродуктами : Постанова Кабінету Міністрів України від 20.12.1997 р. № 1442. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1442-97-%D0%BF#Text (дата звернення: 05.10.2025).

13. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : Закон України від 21.12.2017 р. № 2258-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text (дата звернення: 05.10.2025).

14. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку : Наказ Міністерства фінансів України від 24.05.1995 р. № 88. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#Text (дата звернення: 21.10.2025).

15. Про затвердження типових форм первинних облікових документів з обліку сировини та матеріалів : Наказ Міністерства статистики України від 21.06.1996 р. № 193. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0193202-96#Text (дата звернення: 21.10.2025).

16. Адамович Н. Витрати на прибирання офісу. *Податки & бухоблік*. 2017. № 74. URL: https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2017/september/issue-74/article-30399.html?search=&text_article=%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BA%20%D0%BC%D1%88%D0%BF (дата звернення: 05.10.2025).

17. Алексєєв І. Є., Меліхова Т. О. Удосконалення документування обліку та контролю виробничих запасів для підвищення якості організації бухгалтерського процесу на підприємстві. *Ефективна економіка*. 2023. № 11. С. 1-17. URL: https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/2480 (дата звернення: 05.10.2025).

18. Альошкіна Н. Бонуси в роздробі. *Податки & бухоблік*. 2019. № 73. URL: https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2019/november/issue-93/article-105515.html (дата звернення: 05.10.2025).

19. Байлук І. Л., Меліхова Т. О., Меліхов Є. В. Теоретичні аспекти організації обліку та внутрішнього контролю виробничих запасів в системі ефективного управління. *Функціонування суб'єктів економічної діяльності : виклики сучасності :* матеріали Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. з міжнар. участю, м. Харків, 20–21 листопада 2025 р. Харків : ХНУМГ імені О.М. Бекетова, 2025. С. 186-188.

20. Байлук І. Л., Меліхова Т. О., Меліхов Є. В. Удосконалення організації обліку та внутрішнього контролю виробничих запасів підприємства в системі облікових процесів задач логістичного управління. *Агросвіт*. 2025. № 24. С. 81-89. DOI: 10.32702/2306-6792.2025.24.81.

21. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік : підручник. Житомир : ПП «Рута», 2006. 608 с.

22. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік : підручник. Житомир : ПП «Рута», 2009. 912 с.

23. Ворона Н., Нестеренко М., Чернишова Н. Аптечка на підприємстві. *Податки & бухоблік.* 2019. № 93. URL: https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2019/november/issue-93/article-105515.html

(дата звернення: 05.10.2025).

24. Ворона Н., Чернишова Н., Савченко О., Амброзяк Н. Безкоштовні передачі товарів і послуг. *Податки & бухоблік*. 2018. № 24. URL: https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2018/march/issue-24/article-35055.html?search=&text_article=%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BA%20%D0%BC%D1%88%D0%BF (дата звернення: 05.10.2025).

25. Ворона Н., Нестеренко М., Чернишова Н. Вибуття запасів. *Податки & бухоблік.* 2021. № 14. URL: https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2021/february/issue-14/article-113409.html (дата звернення: 05.10.2025).

26. Ворона Н., Нестеренко М., Чернишова Н. Запаси в господарській діяльності. *Податки & бухоблік.* 2021. № 14. URL: https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2021/february/issue-14/article-113407.html (дата звернення: 05.10.2025).

27. Ворона Н., Білова Н., Дзюба Н., Чернишова Н. Запаси та їх класифікація. *Податки & бухоблік*. 2015. № 103. URL: https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2015/december/issue-103/article-14379.html?search=&text_article=%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BA%20%D0%BC%D1%88%D0%BF (дата звернення: 05.10.2025).

28. Ворона Н., Свіриденко А., Чернишова Н. Інвентаризуємо ТМЦ. *Податки & бухоблік*. 2020. № 93. URL: https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2020/november/issue-93/article-111971.html (дата звернення: 05.10.2025).

29. Ворона Н., Нестеренко М., Надходження запасів. *Податки & бухоблік*. 2021. № 14. URL: https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2021/february/issue-14/article-113406.html?search=&text_article=%D0%BD%D0%B5%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96%20%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%B8 (дата звернення: 05.10.2025).

30. Ворона Н., Нестеренко М., Чернишова Н. Особливості обліку

окремих видів запасів. *Податки & бухоблік*. 2018. № 50. URL: https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2018/june/issue-50/article-37375.html?search=&text_article=%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BA%20%D0%BC%D1%88%D0%BF (дата звернення: 05.10.2025).

31. Гарасим П. М., Журавель Г. П., Бруханський Р. Ф. Бухгалтерський облік : первинні документи та порядок їх заповнення. Первинний та аналітичний облік на підприємстві : навч. посіб. Тернопіль : Астон, 2008. 464 с.

32. Гарасим П. М., Журавель Г. П., , Хомин П. Я. Курс фінансового обліку : навч. посіб. Київ : Знання, 2007. 566 с.

33. Голов С. Ф., Костюченко В. М. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами : приклади та коментарі : практ. посіб. Київ : Лібра, 2001. 840 с.

34. Голов С. Ф., Костюченко В. М., Кравченко І. Ю., Ямборко Г. А. Фінансовий облік : підручник. Київ : Лібра, 2005. 976 с.

35. Гончарук Я. А., Рудницький В. С. Аудит : навч. посіб. Львів : Світ, 2002. 296 с.

36. Гордієнко Н. І., Харламова О. В., Карпенко М. Ю. Аудит : організація і методика : навч. посіб. Харків : ХНАМГ, 2007. 486 с.

37. Демченко Т. А., Чвертко Л. А. Проблеми обліку виробничих запасів та напрями його вдосконалення на підприємстві. *Науковий журнал «Економічні горизонти»*. 2017. № 1 (2). С. 48–56.

38. Дем’яненко М. Я. Фінансовий словник-довідник. Київ : ІАЕУААН, 2005. 507 с.

39. Дмитренко А. В., Балабась І. В. Економічна сутність поняття виробничі запаси. *Економіка і регіон.* 2016. № 2 (57). С. 149-152.

40. Іванова Н. А., Ролінський О. В. Організація і методика аудиту : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2008. 216 с.

41. Канцтовари, бланки, витратні матеріали для оргтехніки тощо: податковий та бухгалтерський облік. *Податки & бухоблік*. 2012. № 20. URL: https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2012/march/issue-20/article-60339.html (дата

звернення: 05.10.2025).

42. Коваль Н. І. Сутність виробничих запасів як економічної категорії: обліковий та управлінські аспекти. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики.* 2017. № 7. С. 93-105.

43. Колокомп'ютерна «периферійка» та витратники як об'єкти обліку. *Податки & бухоблік.* 2007. № 46. URL: https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2007/june/issue-46/article-47124.html?search=&text_article=%D0%BC%D1%88%D0%BF%20%20%D0%BC%D0%BD%D0%BC%D0%B0 (дата звернення: 05.10.2025).

44. Кононенко В. А., Цупаленко Ж. П. Облік виробничих запасів: сучасний стан та напрямки вдосконалення. *Науковий вісник Херсонського державного університету.* 2016. Вип. 16. Ч. 1. С. 147-151.

45. Кузик Н. Методичні аспекти аудиту запасів. *Інститут бухгалтерського обліку, контролю та аналізу в умовах глобалізації*. 2015. Вип. 4. С. 106-113.

46. Кулаковська Л. П., Піча Ю. В. Організація і методика аудиту : підручник. Київ : Каравела, 2012. 544 с.

47. Лень В. С., Гливенко В. В. Бухгалтерський облік в Україні : основи та практика : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2004. 576 с.

48. Литвинцева Г. С. Методи списання виробничих запасів : переваги та недоліки. URL: http://www.rusnauka.com/29_SSN_2013/Economics/7_146195.doc.ht (дата звернення: 05.10.2025).

49. Лопатіна В. В. Економічна сутність виробничих запасів. *Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія». Серія: Економіка.* 2012. Т. 189. Вип. 177. С. 67-71. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npchduec_2012_189_177_15 (дата звернення: 05.10.2025).

50. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Мусійченко О. Г. Аудит : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2024. 260 с.

51. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Мусійченко О. Г. Організація і методика аудиту : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2024. 280 с.

52. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Чакалова Н. С. Теорія і методика документування в обліку та аудиті : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2020. 400 с.

53. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Подмешальська Ю. В., Чакалова Н. С. Теорія бухгалтерського обліку : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2022. 516 с.

54. Макаренко А. П., Меліхов Є. В. Шаповалов О. А. Удосконалення обліку та контролю придбання та відпуску матеріалів за звичайними та публічними закупівлями. *Агросвіт*. 2025. № 6. С. 83-90.

55. Малахова А. В., Мартиненко О. В. Проблеми обліку запасів і оптимізація обліково-аналітичних процедур в управлінні підприємствами. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. № 10. С. 920-923.

56. Малюга Н. М. Бухгалтерський облік в Україні: теорія й методологія, перспективи розвитку : навч. посіб. Житомир : ЖДТУ, 2005. 548 с.

57. Малютяк С. Облік запасів : деякі нюанси застосування П(С)БО та МСБО. URL: https://www.pspaudit.com.ua/files/malutak (дата звернення: 05.10.2025).

58. Меліхова Т. О., Федоров І. О. Внутрішній контроль виробничих запасів для своєчасного виявлення загроз у системі управління фінансової безпеки підприємства. *Агросвіт*. 2018. № 2. С. 63–70.

59. Меліхова Т. О., Філатова А. І. Методологічні аспекти організації обліку та аудиту матеріалів та палива на підприємстві. *Агросвіт*. 2020. № 21. С. 26–34. DOI: 10.32702/2306-6792.2020.21.26.

60. Мултанівська Т. В., Воінова Т. С., Вороніна О. О. Аудит : навч. посіб. Харків : Вид. ХНЕУ, 2010. 320 с.

61. Назаренко І. М., Місюров О. В. Аудит виробничих запасів: особливості, ключові аспекти та послідовність перевірки. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/19_ukr/195 (дата звернення:

22.10.2025).

62. Нападовська Л. В. Управлінський облік : підручник. Київ: Книга, 2010. 544 с.

63. Нестеренко М. Безоплатна передача: загальні відомості. *Податки & бухоблік*. 2020. № 71. URL: https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2020/september/issue-71/article-110550.html?search=&text_article=%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BA%20%D0%BC%D1%88%D0%BF (дата звернення: 22.11.2025).

64. Нестеренко М. Подарункові сертифікати. *Податки & бухоблік*. 2016. № 99. URL: https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2016/december/issue-99/article-23777.html (дата звернення: 05.10.2025).

65. Огійчук М. Ф., Новіков І. Т., Рагуліна І. І. Аудит : організація і методика : навч. посіб. Київ : Алерта, 2012. 664 с.

66. Огійчук М. Ф., Плаксієнко В. Я., Панченко Л. Г. та ін. Бухгалтерський облік на сільськогосподарських підприємствах : підручник. Київ : Вища освіта, 2010. 979 с.

67. Огійчук М. Ф., Плаксієнко В. Я., Беленкова М. І. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами : підручник. Київ : Алерта, 2011. 1042 с.

68. Очеретько Л. М., Федоряк А. В. Удосконалення програми проведення внутрішнього аудиту виробничих запасів на підприємстві. *Сталий розвиток економіки*. 2013. № 2. С. 233-239.

69. Пилипів Н., Борисовський М. Поняття і сутність товарно-виробничих запасів. *Економічний аналіз.* 2013. Вип. 12. Ч. 3. С. 303-307.

70. Подолянчук О. А. Виробничі запаси: економічна сутність та облік. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики.* 2018. № 5. С. 88-101.

71. Придбання та використання ПММ: порядок відображення в обліку. *Податки & бухоблік.* 2012. № 88. URL: https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2024/july/issue-55/article-129583.html (дата

звернення: 05.10.2025).

72. Пушкар М. С. Фінансовий облік : підручник. Тернопіль : Картбланш, 2002. 628 с.

73. Рабоконь Ю. С. Економічна сутність виробничих запасів, їх оцінка та облікове забезпечення *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2018. № 8. С. 102-110. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efmapnp_2018_8_10 (дата звернення: 05.10.2025).

74. Рибалко О. М. Вдосконалення обліку виробничих запасів. *Держава і регіони. Серія «Економіка та підприємництво»*. 2008. № 3. С. 210–215.

75. Савченко В. Я. Аудит : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2006. 328 с.

76. Свіріденко А., Білова Н. Інвентаризація у запитаннях та відповідях. *Податки & бухоблік.* 2016. № 90. URL: https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2016/november/issue-90/article-22908.html (дата звернення: 05.10.2025).

62. Сиротенко Н. А. Запаси – об’єкт обліку та контролю : сучасний стан та напрями вдосконалення. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2009. Вип. 36. С. 160-165.

63.Солошенко Л. Якщо зламався новий принтер: повернення/заміна — що в обліку. *Податки & бухоблік*. 2016. № 69. URL: https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2016/august/issue-69/article-21028.html?search=&text_article=%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BA%20%D0%BC%D1%88%D0%BF (дата звернення: 05.10.2025).

64. Сопко В. В. Бухгалтерський облік : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2004. 578 с.

65. Тарасова Г.О., Гулевич С.В. Організація обліку виробничих запасів підприємства та шляхи його удосконалення. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/15_ukr/138 (дата звернення: 10.11.2025).

66. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність : підручник. Київ : Алерта, 2011. 976 с.

67. Усач Б. Ф., Душко З. О., Колос М. М. Організація і методика аудиту : підручник. Київ : Знання, 2006. 295 с.

68. Федак Л. М. Запаси підприємства: сутність та класифікація. *Вісник Хмельницького національного університету.* 2012. № 1. С. 157-162.

69. Шматковська Т. О., Коваль Н. І. Порівняння вітчизняних і закордонних методів обліку надходження й вибуття запасів та можливість їх використання в Україні. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/cxeebu_2016_2_58 (дата звернення: 10.11.2025).

71. Яременко Л. М. Організація обліку виробничих запасів на підприємствах України. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2015_2%286%29__368 (дата звернення: 10.11.2025).

72. Anthony R. N., Govindarajan V. Management Control Systems. 12th ed. New York : McGraw-Hill/Irwin, 2007. 768 p.

73. Romney M. B., Steinbart P. J. Accounting Information Systems. 13th ed. Boston : Pearson Education, 2016. 736 p.

74. Harrison W. T., Horngren C. T., Thomas C. W. Financial Accounting. 10th ed. Boston : Pearson Education, 2014. 864 p.

75. Horngren C. T., Datar S. M., Rajan M. V. Cost Accounting : A Managerial Emphasis. 15th ed. Boston : Pearson Education, 2015. 960 p.

ДОДАТКИ

Додаток А

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31.12.2021 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	0	0	0
первісна вартість	1001	0	0	0
накопичена амортизація	1002	0	0	0
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	113	0
Основні засоби:	1010	20392	24476	0
первісна вартість	1011	41259	48281	0
знос	1012	20867	23805	0
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0
знос	1017	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	0
Гудвіл	1050	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0	0
Усього за розділом I	1095	20392	24589	0

II. Оборотні активи				
Запаси	1100	16744	13067	0
Виробничі запаси	1101	9339	6016	0
Незавершене виробництво	1102	0	0	0
Готова продукція	1103	4132	3406	0
Товари	1104	3273	3645	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	15696	10590	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	1240	790	0
з бюджетом	1135	2684	69	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	50	48	0
з нарахованих доходів	1140	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	335	1247	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	1824	173	0
Готівка	1166	65	104	0
Рахунки в банках	1167	1759	69	0
Витрати майбутніх періодів	1170	119	84	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0	0
Інші оборотні активи	1190	13	34	0

Усього за розділом II	1195	38655	26054	0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	0
Баланс	1300	59047	50643	0

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	277	277	0
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	0
Капітал у дооцінках	1405	6937	6937	0
Додатковий капітал	1410	0	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0
Резервний капітал	1415	121	121	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	6980	-1457	0
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	14315	5878	0
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	36186	38710	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0	0

резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	1531	0	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532	0	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533	0	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534	0	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0	0
Призовий фонд	1540	0	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0
Усього за розділом II	1595	36186	38710	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	0	0	0
Векселі видані	1605	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	5051	3837	0
за розрахунками з бюджетом	1620	304	1478	0
за у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0	0
за розрахунками зі страхування	1625	238	141	0
за розрахунками з оплати праці	1630	447	342	0
за одержаними авансами	1635	80	115	0
за розрахунками з учасниками	1640	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	0	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	2426	142	0
Усього за розділом III	1695	8546	6055	0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	59047	50643	0

Продовження додатка А

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2021 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	133589	162447
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестрахування	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(119007)	(158160)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0
Валовий: прибуток	2090	14582	4287
Валовий: збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	2745	2241
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Адміністративні витрати	2130	(2662)	(3339)
Витрати на збут	2150	(7704)	(8732)
Інші операційні витрати	2180	(2131)	(2313)

Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	4830	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	(0)	(7856)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	6	0
Інші доходи	2240	1622	7
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(6996)	(4544)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(7899)	(1971)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	(8437)	(14364)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	0	-31
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	0	0
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	(8437)	(14395)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0

Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов’язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-8437	-14395

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	103733	150428
Витрати на оплату праці	2505	9391	13470
Відрахування на соціальні заходи	2510	3474	4969
Амортизація	2515	3910	2545
Інші операційні витрати	2520	4431	4252
Разом	2550	124939	175664

Продовження додатка А

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2022 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	0	0	0
первісна вартість	1001	0	0	0
накопичена амортизація	1002	0	0	0
Незавершені капітальні інвестиції	1005	113	0	0
Основні засоби:	1010	24476	29091	0
первісна вартість	1011	48281	56708	0
знос	1012	23805	27617	0
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0
знос	1017	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	0
Гудвіл	1050	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0	0
Усього за розділом I	1095	24589	29091	0
II. Оборотні активи				

Запаси	1100	13067	15983	0
Виробничі запаси	1101	6016	7875	0
Незавершене виробництво	1102	0	0	0
Готова продукція	1103	3406	2770	0
Товари	1104	3645	5338	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	10590	16283	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	790	546	0
з бюджетом	1135	69	22	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	48	22	0
з нарахованих доходів	1140	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1247	13	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	173	1626	0
Готівка	1166	104	121	0
Рахунки в банках	1167	69	1505	0
Витрати майбутніх періодів	1170	84	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0	0
Інші оборотні активи	1190	34	1952	0
Усього за розділом II	1195	26054	36425	0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	0
Баланс	1300	50643	65516	0

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	277	277	0
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	0
Капітал у дооцінках	1405	6937	6937	0
Додатковий капітал	1410	0	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0
Резервний капітал	1415	121	121	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-2214	-5898	0
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	5121	1437	0
II. Довгострокові зобов’язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов’язання	1500	0	0	0
Пенсійні зобов’язання	1505	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	38710	38710	0
Інші довгострокові зобов’язання	1515	0	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	757	796	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	757	796	0
Цільове фінансування	1525	0	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	1531	0	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532	0	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533	0	0	0

інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534	0	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0	0
Призовий фонд	1540	0	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0
Усього за розділом II	1595	39467	39506	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	0	0	0
Векселі видані	1605	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	3837	12031	0
за розрахунками з бюджетом	1620	1478	76	0
за у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0	0
за розрахунками зі страхування	1625	141	136	0
за розрахунками з оплати праці	1630	342	376	0
за одержаними авансами	1635	115	3787	0
за розрахунками з учасниками	1640	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	0	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	142	8167	0
Усього за розділом III	1695	6055	24573	0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	50643	65516	0

Продовження додатка А

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2022 рік

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	166749	133589
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестрахування	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(148679)	(119007)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0
Валовий: прибуток	2090	18070	14582
Валовий: збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	1423	2745
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	(0)	(0)
Адміністративні витрати	2130	(3337)	(2662)
Витрати на збут	2150	(8791)	(7704)

Інші операційні витрати	2180	(1979)	(2131)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	5386	4830
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	6
Інші доходи	2240	0	1622
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(9051)	(6996)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(19)	(7899)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	(3684)	(8437)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	0	0
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	0	0
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	(3684)	(8437)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0

Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов’язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-3684	-8437

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	130613	103733
Витрати на оплату праці	2505	8893	9391
Відрахування на соціальні заходи	2510	3345	3474
Амортизація	2515	4385	3910
Інші операційні витрати	2520	4698	4431
Разом	2550	151934	124939

Продовження додатка А

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31.12.2023 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	0	0	0
первісна вартість	1001	0	0	0
накопичена амортизація	1002	0	0	0
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	57	0
Основні засоби:	1010	29091	28205	0
первісна вартість	1011	56708	60618	0
знос	1012	27617	32413	0
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0
знос	1017	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	0
Гудвіл	1050	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0	0
Усього за розділом I	1095	29091	28262	0
II. Оборотні активи				

Запаси	1100	15983	39314	0
Виробничі запаси	1101	7875	10631	0
Незавершене виробництво	1102	0	0	0
Готова продукція	1103	2770	7649	0
Товари	1104	5338	21034	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	16283	42288	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	546	1789	0
з бюджетом	1135	22	28	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	22	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	13	2432	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	1626	1487	0
Готівка	1166	121	87	0
Рахунки в банках	1167	1505	1400	0
Витрати майбутніх періодів	1170	0	54	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0	0
Інші оборотні активи	1190	1952	239	0
Усього за розділом II	1195	36425	87631	0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	0

Баланс	1300	65516	115893	0

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	277	277	0
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	0
Капітал у дооцінках	1405	6937	6937	0
Додатковий капітал	1410	0	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0
Резервний капітал	1415	121	121	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-5898	6582	0
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	1437	13917	0
II. Довгострокові зобов’язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов’язання	1500	0	0	0
Пенсійні зобов’язання	1505	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	38710	38710	0
Інші довгострокові зобов’язання	1515	0	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	796	1058	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	796	1058	0
Цільове фінансування	1525	0	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0	0
резерв довгострокових зобов’язань; (на початок звітного періоду)	1531	0	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532	0	0	0

резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533	0	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534	0	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0	0
Призовий фонд	1540	0	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0
Усього за розділом II	1595	39506	39768	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	0	0	0
Векселі видані	1605	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	12031	40119	0
за розрахунками з бюджетом	1620	76	478	0
за у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0	0
за розрахунками зі страхування	1625	136	12	0
за розрахунками з оплати праці	1630	376	465	0
за одержаними авансами	1635	3787	3052	0
за розрахунками з учасниками	1640	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	0	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	8167	18082	0
Усього за розділом III	1695	24573	62208	0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	65516	115893	0

Продовження додатка А

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2023 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	335961	166749
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестрахування	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(294051)	(148679)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0
Валовий: прибуток	2090	41910	18070
Валовий: збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	3520	1423
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Адміністративні витрати	2130	(4087)	(3337)
Витрати на збут	2150	(12610)	(8791)

Інші операційні витрати	2180	(7122)	(1979)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	21611	5386
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	0
Інші доходи	2240	0	0
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(8907)	(9051)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(3)	(19)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	12701	0
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	(0)	(3684)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-221	0
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	12480	0
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	(0)	(3684)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0

Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов’язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	12480	-3684

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	272644	130613
Витрати на оплату праці	2505	11115	8893
Відрахування на соціальні заходи	2510	2465	3345
Амортизація	2515	5447	4385
Інші операційні витрати	2520	18222	4698
Разом	2550	309893	151934

Продовження додатка А

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2024 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000			
первісна вартість	1001			
накопичена амортизація	1002			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	57	201	
Основні засоби:	1010	28205	32463	
первісна вартість	1011	60618	70878	
знос	1012	32413	38415	
Інвестиційна нерухомість:	1015			
первісна вартість	1016			
знос	1017			
Довгострокові біологічні активи:	1020			
первісна вартість	1021			
накопичена амортизація	1022			
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030			
інші фінансові інвестиції	1035			
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040			
Відстрочені податкові активи	1045			
Гудвіл	1050			
Відстрочені аквізиційні витрати	1060			
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065			
Інші необоротні активи	1090			

Усього за розділом I	1095	28262	32664	
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	39314	75267	
Виробничі запаси	1101	10631	17085	
Незавершене виробництво	1102			
Готова продукція	1103	7649	31288	
Товари	1104	21034	26893	
Поточні біологічні активи	1110			
Депозити перестрахування	1115			
Векселі одержані	1120			
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	42288	84117	
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	1789	1492	
з бюджетом	1135	28	1	
у тому числі з податку на прибуток	1136			
з нарахованих доходів	1140			
із внутрішніх розрахунків	1145			
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	2239	2450	
Поточні фінансові інвестиції	1160			
Гроші та їх еквіваленти	1165	1487	13496	
Готівка	1166	87	192	
Рахунки в банках	1167	1400	13304	
Витрати майбутніх періодів	1170	54	49	
Частка перестраховика у страхових резервах	1180			
у тому числі в: резервах довгострокових зобов’язань	1181			
резервах збитків або резервах належних виплат	1182			
резервах незароблених премій	1183			

інших страхових резервах	1184			
Інші оборотні активи	1190	239	9704	
Усього за розділом II	1195	87438	186576	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200			
Баланс	1300	115700	219240	

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	277	277	
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401			
Капітал у дооцінках	1405	6937	6937	
Додатковий капітал	1410			
Емісійний дохід	1411			
Накопичені курсові різниці	1412			
Резервний капітал	1415	121	121	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	6389	10114	
Неоплачений капітал	1425	( )	( )	( )
Вилучений капітал	1430	( )	( )	( )
Інші резерви	1435			
Усього за розділом I	1495	13724	17449	
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500			
Пенсійні зобов'язання	1505			
Довгострокові кредити банків	1510	38710	38710	
Інші довгострокові зобов'язання	1515			
Довгострокові забезпечення	1520	1058		
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	1058		

Цільове фінансування	1525			
Благодійна допомога	1526			
Страхові резерви, у тому числі:	1530			
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	1531			
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532			
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533			
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534			
Інвестиційні контракти;	1535			
Призовий фонд	1540			
Резерв на виплату джек-поту	1545			
Усього за розділом II	1595	39768	38710	
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600			
Векселі видані	1605			
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610			
за товари, роботи, послуги	1615	40119	88631	
за розрахунками з бюджетом	1620	478	483	
за у тому числі з податку на прибуток	1621			
за розрахунками зі страхування	1625	12	183	
за розрахунками з оплати праці	1630	465	862	
за одержаними авансами	1635	3052	38953	
за розрахунками з учасниками	1640			
із внутрішніх розрахунків	1645			
за страховою діяльністю	1650			
Поточні забезпечення	1660		416	
Доходи майбутніх періодів	1665			

Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670			
Інші поточні зобов’язання	1690	18082	33553	
Усього за розділом III	1695	62208	163081	
IV. Зобов’язання, пов’язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700			
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800			
Баланс	1900	115700	219240	

Продовження додатка А

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2024 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	628402	335961
Чисті зароблені страхові премії	2010		
Премії підписані, валова сума	2011		
Премії, передані у перестрахування	2012		
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(551601)	(294051)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		
Валовий: прибуток	2090	76801	41910
Валовий: збиток	2095	( )	( )
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		
Інші операційні доходи	2120	8966	3520
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		
Адміністративні витрати	2130	(6350)	(4087)
Витрати на збут	2150	(27548)	(12610)

Інші операційні витрати	2180	(39426)	(7122)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	12443	21611
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	( )	( )
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240	23	
Дохід від благодійної допомоги	2241		
Фінансові витрати	2250	(7921)	(8907)
Втрати від участі в капіталі	2255	( )	( )
Інші витрати	2270	(9)	(3)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	4536	12701
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	( )	( )
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-811	-221
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	3725	12480
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	( )	( )

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		

Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов’язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	3725	12480

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	476940	272644
Витрати на оплату праці	2505	20539	11115
Відрахування на соціальні заходи	2510	4559	2465
Амортизація	2515	6330	5447
Інші операційні витрати	2520	59653	18222
Разом	2550	568021	309893